

BRITISH MUSEUM

DEPARTMENT MANUSCRIPTS

CATALOGUE ADD. 8873

ORDERSCH. 31764

AUTHOR

TITLE EPISTOLAE PONTIFICUM

ROMANORUM

PLACE & DATE OF ORIGIN

INCHES

1 2 3 4 5

CENTIMETRES

1 2 3 4 5

British Museum Photographic Service, London

For p

Read
of the
made

140

Add. 8873

For printed text or notices of this MS. see:—

Farrar - Le Gros, same

The British Museum, 1832.

1832.

Haber, Hermann. "The 2nd 1832."

in the 1832. The 1832. The 1832.

The 1832. The 1832. The 1832.

The 1832. The 1832. The 1832.

The 1832. The 1832. The 1832.

The 1832. The 1832. The 1832.

Readers are requested to notify the Superintendent
of the Students' Room of any additions that may be
made to the above.

See Neues Archiv der Gesell-
schaft für ältere deutsche
Geschichtskunde, Bd V. 1879
1000.

Gerrit (Cohn), Max. Der Herr Herr

Institutionenausgang der britischen Dekretalensammlung

, Berlin, 1887.

F.D.

(4536. 5. 1887)

A. 1887

- i. De iudicia ab epis servanda.
ii. De non prohibenda ecclesie consecratione.
iii. De pulsione pbr. & de violatione t'patione.
iiii. De ordinatione in initio q'drage simae facienda.
v. De debita incensatione pontificis ad regem.
vi. De conuictis ad diacono illatis.
vii. De ecclesia noua sine pp. auctoritate consecranda.
viii. De psonis obnoxius sine manumissione ordinati.
ix. De eis qui subrahunt se iudiciis.
x. De eo q' reclamabat ad iudiciu papi iniuriato.
xi. De non ordinandis pgrinis & incognitis & p'moniis.
xii. De re ab ecclesia subtracta. ^{h' iustitio.}
xiii. De negotio pp. epis aspiciat. ^{l' iustitio.} app. iudicis.
xiv. De excusatione coram accusatore facienda.
xv. De seruis non p'mouendis.
xvi. De intercessionem pp. ad regem ex officio obligatione.
xvii. De redargutione pontificu seruos ordinantiu.
xviii. De accusato iudice credulitate.
xix. De conuictorib; clericis.
xx. De uoluntate patru obire hereditib; seruanda.
xxi. De ordinato app. recipiendo appo pontificis.
xxii. De modernis legib; aut reglis patri n' seruandis.
xxiii. De q' possidet faciat sacramtu. ^{h' iustitio.} postulat.
xxiiii. De ea q' iudicare nouerat & incontinet & caput.
xxv. De uxatorib; ecclesie excommunicandis.
xxvi. De obseruandis ordinationib; diuinitu. ^{h' iustitio.}
xxvii. De ill' q' p'mouent iura.
xxviii. De iustitia pontificis.

xxviii
xxx
cxi
cxii
cxiii
cxiiii
cxv
cxvi
cxvii
cxviii
cxviiii
l
l i
l ii
l iii
l iiii
l v
l vi
l vii
l viii
l ix
l x
l xi
l xii
l xiii
l xiiii
l xv
l xvi
l xvii
l xviii

De dedicatione ecclesie & oblatione ibi facta.
De reprobatione gaudiosi diaconi & electione altarpi
De pbro ppe multitudinem corporis delinquo & restituo.
De auctoritate iudicari.
De causa celestani.
De ecclesia nre dedicanda sine pmissione summi pontificis.
De imponendo numero baptizandis.
De seruus in ecclesia fugientib; retinendis.
De re militagio posita n transferenda.
De parrochia ecclesie n conuellenda.
De stephano contra regula facto archidiacono.
De episcopo a suo metropolitano ordinandis.
De metropolitano a copuinculib; ordinando episcopis.
De quetela festi.
De amittis zachari redibitione.
De ecclesia qd n debeat preuenire aliena.
De causa eucaristi & fausti defensionis.
De clericis ad publica iudicia nsemitib;
De seruandis legib; romanor pncipu.
De qda pontifice sauculo.
De auctoritate pupilloz & desolatoz.
De hereditib; concessa apud litate calupniantib;
De theodora seruos sibi clericos reclamante.
De epo nolente ut caritib; usitatis.
De episcopis q appellante romanor auctoritate
De arbitrio testatoris seruando.
De causa uxoris felcis.
De conceptionib; legu.
De tuendis extraneis.
Ut n accedat administratiu sacerdotale criminor.

- lxi D e uolatorib. eccliarū.
lxi D e causa epiphaniū.
lxi D e eo q̄ falsa pagina cōdidit testamēti.
lxi D e ulcione iterū n̄ retractanda.
lxi D e t̄ia p̄ porzione sua dericoñ accribuenda.
lxi D e uenditis ecclie possessionib; reputendis.
lxi D e mancipio uidri ad eccliam fugiente.
lxi D e patrimonio romane ecclie.
lxi D e iohē ep̄o.
lxi D e ep̄o licentiā postulante uendendi sic̄ iniusta.
lxi D e eligendo pontifice nec uxore nec filios habente.
lxi D e culpato pp̄.
lxi D e ceteris beati p̄.
lxi D e gaudentio ep̄o.
lxi D e controuersia int̄ uultinensē. & pariensē eccliam.
lxi D e elpidio diacono.
lxi D e ecclia que se generale cōt̄ romanā ecclā dicebat.
lxi D e n̄ petendo sub nomine cathedraici ult̄ duos sol̄.
lxi D e n̄ alienandis reb; t̄p̄r episcopat̄ ad q̄stis.
lxi D e monacho q̄ nolebat ēē defensor.
lxi D e ordinatione abatis.
lxi D e ep̄o lucerine ciuitatis ordinato.
lxi D e ueritate etiā formidine extorq̄nda.
lxi D e cartis p̄sente aduersario dandis.
lxi D e n̄ accipiendo ult̄. ii. solid̄ sub nōe cathedraici.
lxi D e habente uxore & filios in ep̄m ordinato.
lxi D e sacerdote q̄ erunt oculū fr̄is sacerdotū amittente.
lxi D e uitandis c̄sinaticis.
lxi D e paulino ep̄o.
lxi D e rufino monacho.

- LXXXV. d e miscella scismatico facta.
 LXXXVI. d e redemptib; ab errore suscipiendis.
 LXXXVII. d e assertione uni ecclie cont^{ra} scismaticu
 LXXXVIII. d e cuncione n^{on} neganda ecclis ab epis.
 LXXXIX. d e archiepo tauromyque roma ire nolente.
 LXXXX. d e potestate n^{on} abbenda in monachis cont^{ra} abbate.
 LXXXXI. d eligendis ad ordines psonis.
 LXXXXII. d e supbiemob; clericis.
 LXXXXIII. d e iudicio libri aui
 LXXXXIV. d e monachis rephensis epo p^{re}sentiandis.
 LXXXXV. d e ordinando p^{ro} sedas nuptias.
 LXXXXVI. d e corrigendis mansuetudine.
 LXXXXVII. d e iuliana.
 LXXXXVIII. d e repetendis ecclie uasis subiectis.
 LXXXXIX. d e causis ecclasticis.
 LXXXXX. d e punienda p^{re}sumptione.
 LXXXXXI. d e eo q^{ui} comisit adultu
 LXXXXXII. d e iure ecclie n^{on} p^{re}mutando.
 LXXXXXIII. d e ordinato in sabato pasce.
 LXXXXXIV. d e p^{re}b^{is} p^{ro}bellica necessitate disp^{os}is.
 LXXXXXV. d e ordo in sabato pasce.
 LXXXXXVI. d e n^{on} communicando scismaticis.
 LXXXXXVII. d e scismaticis p^{ro} publicas potestates coercentis.
 LXXXXXVIII. d e n^{on} occupando ult^{ra} q^{uam} p^{re}missu^m a p^{ro}p^{ri}is legatis.
 LXXXXXIX. d e muliere de monastio exeunte.
 LXXXXXX. d e subdiacono q^{ui} aliena cou^{er}te rapuit.
 LXXXXXXI. d e eo q^{ui} habuerat ancilla & nolbat e^{am} obnoxi^{am}.
 LXXXXXXII. d e ep^{is} placas potestates c^{on}p^{re}mendis.
 LXXXXXXIII. d e maximo p^{ro}b^{ro}.
 LXXXXXXIV. d e sup^{er} b^{is} c^{on}p^{re}mendis.

- lxxv. d e augendo titulo
 lxxvi. d e pseudo epo militari manu compiendo
 lxxvii. d eplacā iū romā adducendis.
 lxxviii. d e recipiendis q̄ dissident in ordinatione epi.
 lxxix. d e seruo uolente astruere qd legatum genuerit.
 lxxx. d e abscidendis ab ecclia sematicis.
 lxxxi. d e n̄ pbendo subsidio reb; subreptioe ad q̄stas
 lxxxii. d e p̄as uis portuensis.
 lxxxiii. d e apocrisiario qd n̄ possit recede apalatio
 lxxxiv. d e taurominitane epo.
 lxxxv. d e epo nolente ad papā uenire.
 lxxxvi. d e nolente obedire uocanti epo
 lxxxvii. d e expus de clericatu p adultio
 lxxxviii. d e falsa epla.
 lxxxix. d e negocio ad puincip iudice tminando
 lxxxx. d e iocundo pbro.
 lxxxxi. d e reb; ecclie restituendis dato p̄cio.
 lxxxxii. d e re in eod̄ statu manenda donec iudicaria diffinit
 lxxxxiii. d e hostilio comite.

EX REGISTRO ALEXANDRI. PP.

- I. **D** e crimine fricidii.
 II. d e uocati ad sinodū uenire cōtēpnente
 III. d e epo non deponendo sine aplice sed cōsilio
 IIII. d e epo concordielectione cleri & pli ordinando.
 V. d e aliueto monacho
 VI. d e eo q̄ resptit filiū iuxta se mortuū
 VII. d e homicidio n̄ sponte ppetrato.
 VIII. d e accusato in simoniaca heresi.
 IX. d e posito & restituto epo
 X. d e re litigiosa n̄ alienanda.

- d e penitencia parricidii.
 d e eo excommunicando q epm cepat.
 d e iosephino parisiensi archidiacono
 d e exeunte de monastio ad conuige
 d e iosephino archidiacono.
 d e treula di.
 d e abbate dimittente abbacia.
 d e consanguinea in conuigo n retinenda.
 d e eo q dimittit uxore occasione consanguinitatis.
 d e de creatis aplice sedis.
 d e penitencia corrupte filie patru.
 d e genda ipali corona.
 d e n ordinando renitente ecclia
 d e epo p confessione simoniace heresis restituta.
 d e suspensis.
 d e eo q patris thoru fedauit.
 d e monachis ap dicatione phibitis
 d e concessa iniqua manutiano epo.
 d e monacho reclamante q insciens esset monachus
 d e n inferendo uolentia et q mure? inditus.
 d e mia impensa inratu homicidii.
 d e septatione carnotensis epi
 d e excludendis q mulierculis retinet.
 d e noua eccla.
 d e eis q n reddunt decimas.
 d e epo q cardinale carceri mancipauit.
 d e ascone et albro ab abatis p uatis
 d e diacono crimine maleficiu inprato.
 d e iude s adfide nulla ui adtrahendis
 d e coniugio consanguinitatis.

- xliv. d. e incendio ecclesie.
xlv. d. e ordinato ad diaconatu sine subdiaconatu.
xlvi. d. e missa in locis non sacris celebranda.
xlvii. d. e hugone carnotensi.
xlviii. d. e iudicio ex suspitione non faciendo.
xlix. d. e licentia danda mīe impurio.
l. d. e homicidio abbas.
li. d. e pallio non habent presentibus dandis metropolitanis.
lii. d. e gislando de morte epi accusato.
liii. d. e parentele gradibus.
liiii. d. e pallio non dando absenti persone.
liv. d. e diacono crimine fornicationis maculato.
lv. d. e iudicio romane sedis non premitando.
lvi. d. e eo qui ascendit ad diaconatu sine subdiaconatu.
lvii. d. e occiso ab abbate questio.
lviii. d. e iudeis tuendis.
lii. d. e pallio non dando absenti persone.
lii. d. e presentibus in spania.
lx. d. e infectore pbr.
lxi. d. e iudeis accusatis.
lxii. d. e iudeis iterum.
lxiii. d. e electione iohis epi.
lxiiii. d. e uenditione crismatis interdicta.
lxv. d. e congrua electione cleri et pbr.
lxvi. d. e inuisione ribei.
lxvii. d. e expulsionem ribei.
lxviii. d. e ernolfo et laudo epi.
lxix. d. e exspoliato iudicis non presentando.
lxx. d. e eo qui ad curiam regiam uenit ut examinaretur.
lxxi. d. e pecunia data in scō epi.

- Lxxii. d. e. ordinato a simoniaco.
 Lxxiii. d. e. filio sacerdotis ordinato.
 Lxxiiii. d. e. simoniaco.
 Lxxv. d. e. pbro concubina habente.
 Lxxvi. d. e. penitencia relaxanda.
 Lxxvii. d. e. ordinationib; eustachii.
 Lxxviii. d. e. pbro cu matre fornicato.
 Lxxviiii. d. e. incestu consanguineo.
 Lxxx. d. e. Widone mediolanensi.
 Lxxxi. d. e. eo q sustinet nolens uolensq; iudiciu
 Lxxxii. d. e. excommunicando pbr q ad respondendu uocet.
 Lxxxiii. d. e. pbro caduco morbo laborante.
 Lxxxiiii. d. e. subdiacono euuangelium pignora loca legente.
 Lxxxv. d. e. penitencia homicidii interuadu facti.
 Lxxxvi. d. e. Willielmo marchione.
 Lxxxvii. d. e. cosaldo a monastio exente. e. in clero restituto.
 Lxxxviii. d. e. conuicto in fornicatione symoniaca.

deca

IN LIBRO CAPITULORUM.

- I. **O** e non uocandis in ius.
 II. d. e. exceptione ad uiuandis.
 III. d. e. pactis in tpi causa nobis seruandis.
 IV. d. e. obscura t abigua pactione.
 V. d. e. passis muliebria.
 VI. d. e. infamia notat.
 VII. d. e. reb; mee causa gestis.
 VIII. d. e. nautis e. cauponib;
 IX. d. e. iudicib; constituendis.
 X. d. e. impunitione malefacti ab infante t furioso.
 XI. d. e. dominio n habendo in re comuni.

- xiii d e seruo insidiante occisso.
xiiii d e uter quo seruus dno homicidium facit.
xv d e iuramento facto sui pcept.
xvi d e fundo iuridico.
xvii d e locutate dolo facta.
xviii d e iure iuridico.
xix d e fugituo seruo.
xx d e pbatore facienda dierna n negati.
xxi d e sponsalib.
xxii d e furtore q n possit conchi matrimoniu.
xxiii d e donatione int viru & muliere
xxiiii d etiam qrendo marito mulieri diuulac suis i captiuitate.
xxv d e constituto impatiens.
xxvi d e ingenuu.
xxvii d e potestate dnoy in seruos.
xxviii d enuptis.
xxix d eripis.
xxx d e tepestare.
xxxi d e luncione int patre & filiu
xxxii d e testib; habendis.
xxxiii d e testib; ex una domo habendis.
xxxiiii d e iuri subiecto qd n possit facere testamtu.
xxxv d e filius concubine nuptialit copulac.
xxxvi d e qro gradu.
xxxvii d e stipulatione pura.
xxxviii d e stipulatione qstanda q ne mteru nata.
xxxix d e pmissio ppi causa n seruando.
xl d e ut in possessione facta.
xli d e potestate patris in filios & seruos.
xlii d e qitate furti.

- xliv. d e restitucione ablato rei.
- xlvi. d e gl'itate m'itue
- xlvi. d e modo actionis.
- xlvi. d e negotio seru factu iussu dñi.
- xlvi. d e nexaliammatu actione.
- xlvi. d e puniendis gladio.

zelus

IN LIBRO GELASII.

i. **Q**ue comunione acati uitanda.
epla cleon'is ad iacobum.

in
pl'q'ib'.

- ii. d e eo que regit romana sedes.
- iii. d e holocaustis.
- iiii. d e utq' montis apbric q'ridis.
- v. d e non iudicandis omib' in hoc seculo.
- vi. d e formata epla habenda. **ZOSIM' PP.**
LEO PP. RAVENNO ARELAT

anale

om'p.

- vii. d e facto romano diacono.
- viii. d e uenienti epi. **HYLARI' PP.**
- viii. d e obseruancia decretor' principu xpianor'
- x. d e cofirmatione uenientis epi.
- xi. d e nup mutando aliqd cont' statuta pagru.
- xii. d e nouitis locu religionis affectantib'
- xiii. d e q' p'fiet' sine litteris metropolitani.
- xiiii. d e controuersia int' arelatensi' & uenienti' eploru
- xv. d e pallis p regionis galliar' utendis.
- xvi. d e epi arelatensi.
- xvii. d e confessione fidei pelagii pp.
- xviii. d e eis q' pp. memoria n' faciunt
- xviii. d e suscipiendis eplis romanor' pontific'
- xix. d e sinodo iohis facto i grecis urbe
- xxi. d e ieiunio pentecostes.

hilar

capitula Iohis crisostomi.

- xvii d e omelia crisostomi. sup machu. & de utraque parentu
xviii d e stella que magis apparuit.
xix d e eis q coacti peccant.
xx d e simulatione misterii.
xxi d e similitudine dibuini.
xxii d e iniuste passis.
xxiii d e iudicio di.
xxiiii d e persecutione p iusticia passa.
xxv d e differentia homicidie
xxvi d e adulatione.
xxvii d e pictura faciei.
xxviii d e peccatis puniendis.
xxix d e exploratione delicti.
xxx d e amero iudice.
xxxi d e hypocrisis.
xxxii d e opprobriis criminu.
xxxiii d e reo condempnante alteru.
xxxiiii d e orando p omib.

AMBROSI.

1. **D**e uiris usurpantib; muliebres uestes.
2. d e uero teste.
3. d e eo qd sit hostis dicend' q infert bellu nq defedit.
4. d e origine legitima septimi mris.
5. d e ecclesia q: ad foru corneli.
6. d e interrogacione uirginis.
7. d e uolente nepte ducere.
8. d e iudicio.
9. d e n paciendo siqd agit cont' dm.
10. d e successione negata clericis.

- L d. clauo epm iudicante.
- Li. d. e morte petri.
- Lii. d. e obitu theodosii ambrosii.
- Liii. d. e requisitione ligni crucis.
- Liiii. d. e clauis. dñi.
- Lv. d. e sacramento dñici calicis. cipan.
- Lvi. d. e infantib; baptizandis.
- Lvii. d. e hystorie.
- Lviii. d. e uirgib; uelatis.
- Lviiii. d. e p'matib;
- Lx. d. e agone & morte petri & pauli uno die facta.
- Lxi. d. e inordinato epō. ut n̄ arguat̄ aulgarib; hoib;
- Lxii. d. e eis q̄ compellunt sacerdotes ad confessionē.
- Lxiii. d. e eis q̄ subtrahunt se scō collegio.
- Lxiiii. d. e eo q̄ iudicat alienu seruū.
- Lxv. d. e p'sequente ignocente.
- Lxvi. d. e inobediente aplice sedi.
- Lxvii. d. e pascha die dñico celebrando.
- Lxviii. d. e p'sequentib; sacerdotib; qd saclegi sint.
- Lxviiii. d. e aetis.
- Lx. d. e suspectis infide.
- Lxxi. d. e reb; ecclie. qd communes.
- Lxxii. d. e eis q̄ docent que n̄ licet.
- Lxxiii. d. e septe diaconib;
- Lxxiiii. d. e crismate indit̄ cene dñice cōsecrando

u. g. m.

AGUSTINVS.

- i. d. e sacramento baptismi.
- ii. d. e cōparatione cipani ad petrū
- iii. d. e pponenda ueritate consuetudini.
- iiii. d. e baptismo qd ualeat p hominē cōceptibile

- d e baptisnate qd sit in iusto & in iniusto.

d e baptisnate qd accipit ab eo q n accip.

d e sectatorib; carnaliu. **AVGVSTINVS DE VERBIS DNI.**

viii d e pupillis & paruulis.

viii d e pfectione martiru.

x d e malo iuxta bonu in ecclia stante.

xi d e fraude ananie.

xii d e reatu p iuri.

xiii d e eo q mact in ppa causa ut n accipiat i aliena

xiiii d e exequiis mortuoz.

xv d e dolore de funeti.

xvi d e dimissione debiti facienda.

xvii d e eo qd sps dimittat peccata & n ho.

xviii d e subiuganda uxore.

xviii d e capitalib; criminib;

xx d e excommunicatis.

xxi d e libertate xpianoz ne i supbia ducant.

xxii d e subiectione necessaria xpianoz.

xxiii d e puidencia in concupiscentia carnis.

xxiiii d e iudicio rei incepte.

xxv d e diuinitate peccati.

xxvi d ^{hoste} e n decipiendo pace.

xxvii d e signis & prodigiis pseudo ppharu

xxviii d e uxore n uendenda nec dimittenda i fornicationis causa.

xxviii d e fide paruuloz.

xx d e catecuminis.

xxxi d e homicidio triu pueroz.

xxxi d e infato pbro.

xxxi d e comitatio incanticiscanticoz querendo.

xxxi d e potestate petri concessa successorib;

av6
exopta
adrom.

dedu sif
mib;

- xxxv. d e cura totius ecclesie p[ro]p[ri]o c[on]missa.
 xxxvi. d e orationib[us] missar[um] & ordine.
 xxxvii. d e offib[us] maritar[um] uenerandis.
 xxxviii. d e ordine matrinar[um].
 xxxviii. d e ueneratione imaginu[m]
 xl. d e puurio n[on] timida m[er]itorio.
 xli. d e beato bonefacio,
 xlii. d e imagine^{dm} cuida^{regi} i lico ad lata.
 xliii. d e uriel angelo.
 xliiii. d e t[er]cio libro hest[er].
 xlv. d e inclinatione hominu[m] ad t[er]ra.
 xlvi. d e imagine agn[os]ticta.
 xlvii. d e ungendis imaginib[us].
 xlviii. d e in utili dialectica disputatione ad fide[m].
 xlviii. d e pulcheria augusta.
 l. d e discrepantib[us] abuna sinodaru[m].
 li. d e exco[m]municatis q[ui] n[on] uenerant imagines.
 lii. d e ueneratione di in imaginib[us].
 liii. d e legendis in ecclesia passionib[us] mar[ti]nu[m]
 liiii. d e susceptione septime synodi. ADRIAN² PP.
 lv. d e actione imaginu[m] sine sede romana facta.
 lvi. d e missa in ordinatione ep[iscop]i. abbat[is]. abbatisse.
 & de ordinationib[us] missis & baptismatib[us].
 lvii. d e ebrietate. sermo beati augustini
 lviii. d e modo miss[ae] mortuor[um].
 lvi. d e karolo rege ad willone archie[piscopu]m
 lxi. d e querela karoli regis.
 lxii. d e suspicionem iudicanda.
 lxiii. d e missione sc[ilicet] sp[iritu]s.
 lxiii. d e inceras ut n[on] firmu[m] teneant²

- lxxiii d e psona dei in angelo.
 lxxiv d e numero dieru patientiu.
 lxxv d e uoce patris delapsi ad filiu.
 lxxvi d e opibz mne qd nil psumt iudeis.
 lxxvii d e iusticia pponenda potentie.
 lxxviii d e puero nich possidente.
 lxxix d e datione sci sps.
 lxxx d e ub gregoriu in dialogo.
 lxxxi d e conceptu di. aagrosi.
 lxxxii d e spu mundi.
 lxxxiii d e datione egenabz.
 lxxxiv d e iacobo qd fili' sit ioseph.
 lxxxv d e karitate.
 lxxxvi d e pposito amdo ut deu.
 lxxxvii d e potestate edicta in carne iob diabolo.
 lxxxviii d e eo q nagabat uigilias marcaru uenerandz.
 lxxxix d e pdis ecclie nullom alienandis.
 lxxxx d e eo q conbuit cu uxore frs sui.
 lxxxxi d e ubo mundante in baptismo.
 lxxxxii d e eo qd oms apli sint baptizati credendi.
 lxxxxiii d e discipulis qd n recesserit de lucuita sine baptismo.
 lxxxxiv d e diuitibz baptizatis.
 lxxxxv d e accipientes baptismu ab eo qz extra ecclia.
 lxxxxvi d e baptismi gra qd possit accipi p passionē.
 lxxxxvii d e scificatione di in multo sacerdotis. augustini qstio.
 lxxxxviii d e baptismo qd aliquo fiat p laicos.
 lxxxxix d e comdatione matris dni ad iohm.
 lxxxxx d e beata maria qd sit fabro desponsata.
 lxxxxxi d e adultio comisso.
 lxxxxxii d e fuga ad eccliam facta.

- lxxxviii. d e iniquatione instrua.
 lxxxv. d e exaudicione hereticor.
 lxxxvi. d e discretionē recipiendor q ad ecclia redeunt.
 lxxxvii. d e hereticis pponendis seductis.
 lxxxviii. d e potentia nat^{re} di.
 lxxxviii. d e pax ecclie.
 .C. d e consolabili criminatione amicor.
 ci. d e temerario iudicio.
 cii. d e secreto conscientie.
 ciii. d e bona conscientia.
 ciiii. d e damnatione adrep.
 cv. d e falso testimonio pualente.
 cvi. d e iusto q iniuste maledicit.
 cvii. d e qstione anime q uadat.
 cviii. d e substantia inferor.
 cxiii. d e pgnante baptizata.
 cx. d e eo qd n baptizat simulcu homine qd qd: in homine.
 cx. d e obediendo legib.
 cx. d e debitor.
 cxii. d e eo qd liceat orare stando & sedendo.
 cxiii. d e translatione reliqaru beati stephani pthom.
 cxiiii. d e penitencia angloz.
 cxv. d e synodo aq lie facta.
 cxvi. d e aplis baptizatis.
 cxvii. d e mandatis uetis testamta.
 cxviii. d e eo q abrogabat romane sedi.
 cxviii. d e comdatione lunensis epi.
 cxv. d e eo qd incedunt pontifices romani ad reges p epis.
 cxvi. d e clamore ad elberti diaconi.
 cxvii. d e mutacione monachi facienda.

GELASI^{us} PP. IOH^{annes}. BASO. & ALEXANDRO. EPIS

Missis presentib; litteris dilectioni ure instant inuincimus. ut annuuntiam maritali solutio destruita. quia potest dilectio ure tuncione curaq; defendat. & ab omnib; secum reddat insidiis. aq; imposito q; fidem seruare marito desidat. solatus competentib; efficiat permanere. Quia spiritualit aduam tuncione ea permanere nouerit. Et nichil magis conuenit officio sacerdotis. quidq; inferre subsidu. Et iusto epo lARIATI

I. **P**risillian et schenim iuride uoti.

petroni nob insinuatione suggerer. in re ppa que mariana uocat basilicam se p sua deuotione fundasse q in honore scilicet archangli michael & nomine desidant consecrari. Et ideo si tunc suscepta pmitat donatione que petronio continet. si aduapinet parrochiam benedictione supmemorate basilice sollemni ueneratione depende. Nichil sibi tam fundatores ex hac basilica p pcessionis aditu nouerunt iudicandu. Et.

II. **R**eligionis pbat iniuria. si ea uideant admitti. Iusto & pbo epis.

que cont regis & constituta uideant antiqua. Mare siquide pbr monasti qd infundo luciano noscitur constitutu. petroni nobis insinuatione deplorauit. romulu & ticianu pbrs multa aduersi se: uel aduersus ecclesie contumeliam commississe: qd asserit adhibito sibi modato conductore domi regie se ex ecclesia sacrosco die pasce cu adpessione uenisset. fuisse depulsum & effracto sacario oratori ministria supdicto conductori laico poti commississe seruanda. etq; pbrs monastium depaatos.

Et ideo ut supdictos pbrs omne qd nature uro iudicio deciminet ambiguu. qtinus seruatis regis & ecclesiasticis constitutis. nichil pmitatis audacie. nichil arbitriobere:

Sed que petitorio suggesta sunt. uniuersa firmantes. qd
religionis & iusticie conuenit consicari. Sciatq; si & co
epi nri lucerint antistes. aut ita ad monastium scdm
consuetudine se ee uenitum ut nich in eis locis
dāpnū clerici ualeant ppetrare. aut sibi a conueni
ei loci nouerit abstinendum. Et **corvino** diacono.

IIII. **S**im tua pmanet uoluntate qd nob pmississe remi
niseris. ad intai qdagesime romam uenire n dis
feras. qm mordinatione faciunda mun pbrū conse
quaris. Et **theoderico** regi.

V. **A**puđ magnanimitatis tue excursu constare manifestū
p quib; libet intuenire pontifice. ministri sui q̄tate
constringi.

Cristiane mēsure pietate confisurū spectabile consta
tū. credidi uob meis lictis intimandū. ut pote qui
p q̄libet homine supplicare. sacerdotal officinatione
conuenior. Et **secundino** epō **volsiniensi**.

VI. **A**trocēs iniurias indeq; prorsus ducim' ministroz ecclie
uocib; n rogari. talia cūplerūq; laicoz refugiant actione
temp' bonū siquid honesta femina. a paulo diacono
n solū criminib; se suggerit appettauerū & indāpnata
arte magice execrationis conscientiam mēciuisse. Et
ideo si kme int sup dictos te decreuim' cognoscere. ut
si p dictū diaconū ptuitas ista conuincit. p quā inde
cent pbac fuerit mulierē & inciuilitate appetisse. aut
eum ad astruenda que iactauit astringas. aut digna
coercitatione. conpescas. Et **celeba** epō.

III. **P**recepta senodalia que ante paucos m̄s. de sede nra
ad p̄uinciam sunt directa. & antiquis canonib; consen
tunt. & ea que min' ee pbabunt ad didim'. & in utq; par
te constat. sine sumipontificis auctoritate eccliam nouit

conditam nō posse dedicari. Et tūci epō.

viii. Ir spectabil' claudi' fili' m' uir' suo uinctas certa obnox-
ritate psonas ad clericatū sue ecclie asserit ee susceptas.
quas scdm legem & principum constituta sibi p'it sine
intmissione restitui. Et ideo. fr. si p'habuit ap' sententia
tuam series p'etionis agnoscat. seruato sanctorū cōuere.
cū eorū dominio te conueni uniuersa definire quatin'
scdm gradus sui normam. de unoq; que conpetunt
explicitis. fōs etiā clericos q' aduers' eccliam hostilio comi-
ti p'buisse constiterit. ab ordine suo & communione suspē-
de. ne malū factū impunitatis remissione suberescat. Et.

viii. Anastasius romane defensor ecclie. Iustio & Crapino epis
adiu' p'bam cognatā suam. p'ceptione p'fec'torū p'etitorū in
suo noscēt eliciuisse negotio. quā dilectioni tue credidim'
nra cōmendatione p'sequendum. ut in quo usus exigerit
aut in quo ur̄m sibi dixerit p'desse solaciū adhibe. p'anus
uiflicie cōtēplatione annitāmini. illud parit addentes.
ut si se sup'dicta ei aduersaria a iudicio delegato subthere
forte ceptauerit. & idegerit. quomin' p'ei absentia causa t'minu
fortiat. sciat se tā diu a communione suspendi. q'diu adictioe
causē seputauerit subthenda. Et.

Victori. Sereno & Meliori epis.

x. Si ^{aspitas} temporis patere t' & necessitas negotii uehementer exigerit.
durū tam & contē leges p'bat admitti. ut ex tā longinqua ciui-
tate ad urbem romam causā traheret. ne hec impossibilitas
atq; para p'iudiciū compareret. Ac cum animorū causas
& solā intentione p'etitorū legam' ee uerborū sup'uacuiū credi-
dm' ad sedē nrām uocare litigantes. Stephan' & enī diacon'
aduersus faustinū archidiaconū suū denegata sibi pace.
& de horrendis iniuriis deflebat impactis atq; adm' un iudiciū

ipsum supplicat debere transferri. Archidiaconū
mediocritatis allegatione pmissa. sequentū se dicit inso-
lencia nō ducere. & honore quā petit immunito gradū
sui consuetudine debitam commodorū sibi asserit abnegari.
Et ideo si s' km̄ utroq; deploratione certa consideratione
cogitantes psonam urām credidim' eligendam. Quib; au-
diens archidiaconus nec de fatigatione nec de quib;
querat impensis. & stephan' diaconus talib; sibi gaudent
cognitorib; fuisse p'spectum. ut ex parte nichil habeat iā
querere. Et clero ordini & plebi consistenti tarenti.

XI. Concesso uob; quem peccatis amittite. fr̄e iam et corpo-
meo petro necessarium fuit red' ad eccliam suam cui or-
dinat' ē. mox remisso. admonitionis ad uos m̄a scripta
parit' destinari. Quib; agnosceretis eid' fuisse p'ceptū
neumq; ordinationes p'sumat illicitas. ne bigamū &
qui unguē nō sortitus uxore. atq; illicitant' obnoxi-
ū. aut aliqua parte corporis debile. notatūq; modis
om̄ib; ad sacros ordines p'mittat accedere. Qd' & iam de
p'grinis. aut incognitis. t' expenitencib; cauere debet. q̄a
huiusmodi a uenerabilib; phibent' officij. Nichil exmi-
nistis. atq; ornati postremo de quicūq; re q̄ constat
ad eccliam p'tinere audeat in alterū quolibet ratione
t'nsferre. De redditu & oblatione fidelium quatuor
faciat porciones. Quarū sibi una ipse retineat. altā
clericis p'officioz suoz sedulitate distribuat. fabricis
t'ciam. quartā paupib; & p'grinis habeat fidelit' ergan-
dam. quarū redditus ē. diuino iudicio rationē. Sacre
quoq; ordinib; aplicandos. hac obseruatione p'moueat
ut ieiunio quarti. septimi. & decimi mensiū uespe
saluti p'ros atq; diaconos ordinandos ēē. cognoscat.

Uenerabil eciam baptisimi sacramentum nisi infestitate:
pascale & pentecostes grade npsumat. exceptis egritudine
laborantib; quib; mortis suggerente pculo oportet ne inae-
num peant remediis subueniri. GERVINUS EPO VALENTIS.

VII. **E**xsecrabil sacrilegi abominanda commissio. ita nos petro-
ri insinuatione comouerat. ut nisi longiquitatem cogi-
tarem ianensis ad sedem nrām tantam causam facerem
destinari. Sed quia aspiras tps nos ab hac intentione re-
uocauit. idcirco sacrata pccena q auctores pccē spectabil
uri filii nri apocenta. ne urbs pontifice querunt ablata
omni nre estigatione disquire. Et si apta appbatione
constiterit. hunc de seuarus re subiecta. atq; in ppsu uali-
tatib; ab antistite fuisse conscriptam. relatione nob ilico
destinab. p qua factum apta insinuatione noscam. qm
iniuriam religionis & di digna possim ultione copescere
aucto defensor romane. ecclesie negotiū qd decreuim ex-
quente. Cui derico neqd. p tam sca & necessaria pdi-
one a suo patre & antistite anob deputata: tuncio. GL.

VIII. **Q**uerelarū enormitate pmoa. & erecto & gerontio. ep̄is.
qua uniuersa cleri turba contē ep̄m iustidiane ciuita-
tis. inexplicabili deploratione conquesta: ad sedē nrām
tantorū molem negotiorū uolueram adducere. Sed qm
& tps aspiratē & multitudinis exorbende superius ualio-
re considatione cogitauim. & pbationū difficultates.

p q̄stib; forsitan necessarius unaqueq; destitueret assertio uos potissimu iudices delegam
VIII. **S**i conscientia securae. eucharisti te re com. GL ut redegentes peritioris siglarū genera cau-
sari. p̄sentatū oib; q̄ inest sub oī mēz
tatis fide & iusticia cruantur.
aut solus huc ante uenire non debuit. cū accusator ei
egritudine teneret. aut postea quā accusator ei huc uenit
hic potē debuit pmanere. donec in p̄sentia accusatore suo
manifestissime confutato. suā nob innocentia manifestis-
sime conpbarer. Nos tam ei causa iusticia reseruantes.

quis intelligam^{us} tenuerit rationib^{us} eu suis audientiam
declinare. in qua fallere omnino nos posset. Defensore
anastasiū cūceptione dixim^{us}. ut si se confidet
posse purgari ad m^um p^{ar}at exagmen. Vbi conuenit
ab accusatoris obiectionib^{us} expedire. lib apud nos possit
existere. qd si non fecisset. seret de conscientia sua seere co
fessum. It. Qd dicis n^{on} apud me fausti debere uerba p^{ro}fer
ri. accusantis eucaristū. q^{uia} ipse eu ante laudaret. Tanto
magis huic credendū ē. q^{ui} scelus ei ex ipsa ueri potius fami
liaritate cognoscere. qd intencū uerū ēē monstrat. ut
ad faustum conuincendū nullaten^{us} uenire p^{ro}sumat.
Quod utiq^{ue} si conscientia ab i^ustionib^{us} fausti libam se
habere confidet. etiam nullo mandante facere debuisset
It. Dicit tua nobilitas nescio q^{ui} illie parentes fausti iam
fuisse conuictos. tantogis^{ma} fiduciali huic eucaristus p^{ro}pare
debuerat. ut et faustum sicut p^{ri}mos de mendaci con
cinnatione qd dictū ē. sepe conuinceret. Neq^{ue} enī paren
tes fausti cont^{ra} eucaristū apud^{nos} querimonia comouerunt.
sed eu hic faust^{us} postea accusat. N^{on} q^{ui} ad nos p^{er}inet si illos
conuincit. qui ei apud^{nos} non fecerant mencione. aut nunc
etiā ad accusandū eucaristū uenire dissimulant. nisi fau
stū qui mei accusatione p^{ro}stuit in n^{ost}ra examinatione con
uincat. Quid aut uisū fuerit nobilitati are ut michi
iniuria faceret ignoro. dū putatis quia de n^{ost}ro iudicio
causa deberet auferri. Et ad ep^{iscop}os intra p^{ro}uincia postcos
p^{ro} eucaristi & socior^{um} uoluntate transferri qd non pot^{est} ulla
omnino ratione fieri. It. nobilitatem tuā magis ac ma
gis cōmonem^{us}. ut se ab eccl^{esi}asticis causis & reb^{us} abstinere dig
net^{ur} & p^{ro}matas omi exagitatione cessante religionis re
gulam custodiri. p^{ro}cipue cū te alt^{er} comunione n^{on} dubiū
sit. nec p^{ro}sona tua debeat reb^{us} ad te non p^{ro}tinere hab^{ere} q^{ui}libet

intentione miscere. ne nos compellas ut superius addidimus
filium meum regem hec omnia missa relatione referre. Quia
cum ipse per sua sapientia causis ecclesiasticis in nullo uelit esse
conuersus iustus: ut quicquid sub illius regno uiuit. quod facit rex ma-
gnifice intreat. ne uideatur super illius tendere uoluntate
et MARTINO & IUSTO EPIS.

IV. **A**ntiquis recte nouella synodali explanatione comprehen-
sum est. personas obnoxias celestis militie in glo non pungi.
sed nescio utrum ignorantia an uoluntate rapiamini.
ut ex hac culpa nullus penitus episcoporum uideatur excorpi. Itaque
nos frequens & plurimorum querela circumstrepit. ut ex
hac parte nichil penitus putetur constitutum. Auctores siquidem
illustres uiri filii nostri amandiani quicquid conqueuntur.
homines uiri suo debitos. alios adhuc clericos alios iam
diaconos ordinatos. Cum non solum post modernum quod tantorum
collectione pontificum. sub omnium saluberrime puisionis.
assensu constat esse perfectum. huiusmodi personas suscipere non
debere. uerum et si qui forte indigne cultum militie &
ante fuerint ignorantia faciente suscepti. eliminare prius
& excutos religioso privilegio ad dominorum possessiones iusta debu-
erint ammonitione compelli. Et ideo fratres karissimi eos qui
super uiri dicti auctores in clericatus officio monstruerint
attineri. discussos. & obnoxios approbatos. custodito legu-
timate sine intermissione restituere. ita ut si quis uel per repetitum
in eodem gradu peculii sola amissione permaneat. Diaconum uero aut
uicarium perfectum. aut si non habuerit ipse reddat. Residua
officia sciant neminem ab obnoxietate posse si conuincitur
iudicari. Quatinus hoc ordine custodito. nec dominorum iura.
nec privilegia ullatione turbentur. THEODICO REGI.

VI. **M**agnificencia uera propendit. sacerdotali officii necessitate
constringi. ut apud clementiam usam quod constat omnia liberare

sapienter intercessor accedam. heresi leprario & stephano

AVII

Frequens qđ & assidua nos qđela entū strepit. de his
pontificib; qui nec antiquas rēlas nec decreta nra nouit
directa cogitantes obnoxias possessionib; illigatasq; psonas
uenientes ad clericale cingulū nre pūat. Nūp enī auc
tores illustris summe placide peccatorū oblatione conqst
sunt. sabinū marcellianensis siue cūlinas ur b antiochie
Antiochū seruū iurq; patrone sue absentis dñe occasi
one captata ad pbrū honore usq; pductū eiq; frēm le
oniciū clericali officii pūlegio decorasse. Et ideo frs
xmi nre supdictos auctores. & eos qui condicionis excre
me repetunt. obiectam cognitione uob nra auctori
tate deputam. ut omī ueritate discussa si reuera ob
iectam sibi maculā iuste ^{refragationis} nō potuerit ratione diluere.
Leontū clericū quē qđus prefinitus legib; non defendit.
adsequendam cognitionis sue necessitate modis omib;
exhibere. Antiochum ū quia p sacerdotium nō potē stitelli.
simulā eccliam in hoc in quo ē. honore desiderat collo
care. non uet. redditū sibi sed habet pmissionis celebra
tione susceptū. lē. Reparatūq; frēm & corp m nrm
executio deputata conueniet. ut ad iudiciū usq; in ge
nitore pbrū suū sine ulla excusatione transmittat.
ut ab eo sepmo seruo qui repperit pntato. si nich fuerit
qđ de ei ingenuitate reliait. aut eū claruerit obnoxie
tate petendi. modis omib; illigatū cu speculio sicut postu
lant legum euita reddat. **QNGESIO epo.**

AVIII

Unrelatissim' clesin' quis uolūte credulitatis eē uidet.
tale se nob appbare contendit. ut eū merito nrm appel
lare debeat. Qui p antonino parente suo specialit
postulauit. ut eū dilectioni tue cōmāre debeat. Et
ideo. f. k. supdictū uolūtatē nre mandatorū q; respectu ita

te habere conuenit. ut non solum inuitio penitus opprimat
ueru[m] etiam in quo ei opus fuerit solatio tue se gaudere dila-
tionis adiutum. Rvnsio & iusto ep[iscop]o.

Monorati & p'mari uarilapne ciuitatis fufis nob' p'cib, fuppli-
carunt fic haberi' in fubditis. Quib, etia' fubfcriptione p'a
comodarunt fe ab agnello diacono g'ui contumeliaru genere
fuiffe maeratos. ut etia' reos p'uiri fce ipfi dicunt fe afferant
inclinatos. Et ideo f'ri R'mi fcdm p'ccoru fide' fup'dicto
diacono ad ufm iudicium imminente laurentio romane
ecclie defenfore mox deducto ueritat' affergome difcufla:

Si constiterit integritas supplicanti. aut intentio doceat
diacon. aut de ei p[ri]u[ati]tate nouerit ^{et} iudicandū. q[uam]

De deficientibus uoluntatibus debet ab electis hereditas empta deuotio-
ne seruari. ut ex nulla parte re commissam fidei sue quisq; putet
esse uolendam. Non solum enim conscientie sue placet inimic:
uerum etiam maledicta legu que huiusmodi moribus testamentaria
emolumenta subtrahunt. euidenter incurret. epistayuo epo

Fili mi' ur' illustris mastallo comes sacraru' magnu' ope
postulauit. ut cullin' delegantib; nob' fact'. hic pbr' rema-
neret. Qui etiā dilectione' tuā hoc uoluisse n' tacuit. quē tam
ca tenuis consecratum ad tue dilectionis redire fecimus
pari uectiam. ut sub tuo sep' iure consistens taq' a te semet
nouerit ordinatū. Qm' sicut dilectione' tuā n' sibi p'pau'
iudicare confidim' qd' n'ra sic factū dispositione. sic tuo
pontificio nichil ducimus subeundū. . **SVRINO. & aplli epis.**

¶ *En. Q* uis enī aut leges p̄ncipū. aut patrū reglar. aut admoniti
ones modernas dicat debere contēpni. nisi qui impunitū
sibi tantū estimet tūscire cōmissum. tuctores siq̄dē filij

me illustris ac magnifice femine maxime petitorum
nobis infirmatione conqueſti ſunt. ſilueſtrum atq; candidu
originarios ſuos ſup conſtituciones que ſupdicte ſunt. etia con
tradictione petente alacerino pontifice diaconos ordinatos.
Et ideo ſiſt km tantę purificationis exceſſus noueritis ſaga
tus inquirendos & ſi conſtituta ueritate querelam ſuam
continuo qui contradictione petente non legitime ſunt creati.

asacris officiis repellant. **IUSTO EPO**

XXV. **O**steſco tua queſita omnium fidelium rerum ueritate ſide ſpaciis
quib; memorat orta contentio diffinitio dudum certa pceſſit.
intermixta ſeruet. Alioquin ſi nichil unq conſtituerit tmina
tum. nunc de preſcriptione temporu ſiqua pars ſit. pbeat ſe
mentu. ut tam que hacten poſſeſſiſſe plabit. uſiurandum
ſinat offerre. **GERHARDO EPO.**

XXV. **O**portuerat quide ancilliam que duxerit petitoria in deſidi
ta ſibi pudicicia pmanere. Canon facile amcempnere
debit. qd facile pſi credidit poſtulandū. ſc̄tato enī &
mutato conſilio uiuentute ſuam t̄ ea que petitorio dep
cata ē. debuit eſtimare. Nec cont̄ electione uiduitatis in
dicte ſuffragia poſtmodū & occaſiones rupende querere caſti
tatis. Sed quia mutabile mentis errore ferende culpe cu
piditate temerauit. & maritu potius incontinentie ſue cauſa.
qd nullis phibet legib; exquiſiuit. ſc̄t. ſupdicte pceſſioni ſo
lice noueritis ee reddenda. ut & accellu eccl̄ie. & miniſtrorum
ſacra comunione potiat. **IUSTO EPO.**

XXVI. **G**lyri miſi ab eccl̄iaſticarum reru uexatione ceſſant. omi eccl̄e
ſialico miniſtio officioq; pontificū. & ſacra comunione puer.
Qm qui humanis legib; & publice diſcipline obedire conte
dit. & eccl̄iaſticis ſuffragiis cont̄ reglam t̄de inqueſcit. eius
munere pluit indigni. cui reuerentiam calcare contemnit. **at**

XXVII. **N**on ſolu ueuſti canones. **BELLATORIO EPO.**

uerū etiam sinodalia decreta nup̄ destituta continent. qđ
de ordinationib; diuersarum obseruari debeat p̄sonarum.
Que excede nulli penitus ē. licere p̄missum. quia sep̄ cōs-
titutio generat temerata uindicta. Et ideo fr̄. que loco
anteire mandasti. qđ n̄ pot̄ r̄positio ante p̄mulois suis eū
stare p̄cipim̄. Maroni. qđ si ita tibi l' uniuersis p̄bat̄ ac como-
dus. ut efficax. et cōm̄m actum uideat̄ strenuus. ei quecūq; sūt
pualitab; eccl̄asticis exequenda cōm̄te. ut & laurentio
serues canones. & maroni habeas p̄mptiorē sic ab om̄ib; in-
sinuat̄ industriam. Nec enī erit archidiacono de hac ordina-

tionē causatio. cū nec sibi uidet̄ honorē. qui debeat̄ ex̄ceptu.
& ita liori que sibi imposi a iudicē in uine tā. **VICTORI EPO**

xxviii. **C**onsulit dilectio tua. de suor̄ p̄motione clericor̄ p̄hibens
qđ diaconi ad p̄bii graduū quo eccl̄iam tuā commemoras in-
digere. uenire decreuerit. Quiapp̄t quia multos fieri.
eccl̄astica modestio grauiusq; non p̄uit̄. ut ex nolentib;
sint uolentes ordinatio illa potest p̄ficere. Quia scilicet si qđ
habet uel in acolitis uel in subdiaconib; maturioris etatis &
quorū sit uita p̄buit̄. hos in p̄brium studeas p̄mouere.

Don potest insolentia accūsare pontificis. **VABICO. EPO**
qui sibi eum suis dilationib; fecerit insolentem. **VALENTINO EPO**

xxviii. **S**i ad tuam diocesim p̄tinet loc' in quo facta constructio ē.
diuinus ea sic pet̄ dedicat̄ ministeris. Ita ut que illi
oblata sunt p̄mit̄ donatione suscipias. denunciatus nulli
quecūq; dñis reseruari. nisi grām tantū in p̄cessionis. que xristi-
anis conp̄t̄ sine dubitatione p̄m̄is. **PHILIPPO & GERARDO EPI**

xxviii. **F**r̄s k̄m̄ gaudiosū diaconū que conphendit pet̄cio sub̄t aduixa
si t̄n uia discussio eū n̄r̄ repperit qđ ia anodycognoscat̄ rephat̄.
ne p̄subreptionē subiciat̄ qđ meruit iam repulsa. & in hui p̄p̄o
nā qđ nūc eligit̄ uite p̄bitas. & regularū constat auctoritas.
p̄t̄t̄ quo et canonū p̄cepta ren̄t̄ clementis inuicē ordinat̄

in a pceptione pbi. Palladio epe.

xxxv.

Precepta canonu quib; & ecclesiastica regit disciplina. sic ad sacerdotu debiles corpore in pace uenire: ita & si quis in eo actu constitutus fuerit saucius amittere non potest qd tempore sue sinceritatis accepit. Stephanus siquidem pbr petitione nobis defleuit oblato. qd habebat insubditis sibi ^{ante} annos plurimos collata pbr dignitate: q reuera immaculata corporis iudicio suscepisset. sed nup ppter puencie uastitatem qua tuncie pomib; barbaroz diuersa sedantium & ambiguitas inuadebat amittit cum imminentes gladios euade fugere psidione teret. Accutis sudib; occurrentia sibi septa transiens inferiores partes corporis inseruisse subgessit. Que uix adhibita curatione biennio potuisset abstrigi. Et ideo. fr. supdicto locum suu dignitateq; restituit. qm sacrosca militia sic constituit exerceat. Nec eni conuenit ob hoc auferri antea scriptu ordinem. in quo pmodu in ualitudine corporis casu phat facientia

xxxvi.

Licet omib; de nobis spantib; non debeam inqru possimio negare. & plus tam uiduari causas & impensi ducim exequi. ut quis tueri a nob & ab omib; diuina manifestat assertio.

xxxvii.

Celestini causa tal: cassiodoro. q uosq; non arbitroz ignorare. Siquid hic consci conuicti uitate parentis & epi quodam modu gestoz timore monstrat. Cunctoz iudicio nullatenus estimat: officio digni altaris. eiq; pta detestando facinore uni anni imdicta committit. quatinus penitendine competens tanta facinoris curaret abruptu. qd etia si a nob minime iuberet ipse magis cogitans diuini corporis sacramtu. debuit ad hoc nite purgationi remeare. qd tam temp aut expletu aut ppter u putam reatu. Post qd a communionis facultate pte nondubium e. ut sententia sinodal pte. abrupti. & illi magis pte. ualeatq; maiore

satisfactione mundari. **iohⁱ ep^o.**

xxiii. **C**erte. quid nris p^{re}ceptionib^{us} constitutum nequis in ecclia aut
in oratorio qd sedis ^{re} aliqu^a p^{re}missione dedicata p^{re}ssione publica
putaret impendi. ne condicere^t sintus subreptionib^{us} cont^{ra}
regularum statuta p^{re}starent. **SABⁱ io ep^o.**

xxiiii. **N**ec em numer^{us} baptizandis iuste credit imponend^{us}. cu^m q^{ui} pe
uerint. ut ad regeneratione^m festinauerint nisi p^{re}al^{ia} uolu
tate p^{re}ellendi. fidei^{us} s^{er}uam^{us} constractione^m modis
omib^{us} remoueb^{us}. ut unusq^{ue} aut in uicina sibi ecclia aut in
electa p^{re}stet^{ur} m^{er}itis baptizet^{ur} arbitrio. Cathedralicū & no
ampli^{us} q^{uam} uetustimoris et^{er} constitut^{us}. ab ei^{us} loci p^{re}b^o no
ueris exigendū. & de his que die dedicationis fuerint offe
rentium deuotione collecta. consuetudine que g^{ra}te omib^{us}
ecclis^{us} p^{re}scripta seruabis. **et. Boⁿⁱretario ep^o.**

xxv. **M**erentes d^{omi}nos famuli. si ad ecclie septa confugerint inter
sione^m debent querere. non latebras. ne hec ipsa p^{re}sumpcio car
dicat^{ur} cemeritate^m augiat^{ur} renitendi. fili^{us} & em^{us} n^{ost}r^{us} uir^{us} spe
tabit^{ur} petrus querit^{ur} seruū suū in ecclia s^{an}c^{ti} clem^{en}tis dura^m como
rar^{us}. cui cu^m deputasset sacenta^m p^{re}stari. illū egredi nulla r^{ati}one
uoluit^{ur}. Et idem directus sup^{er}dict^{us} homo de p^{re}sentia^m cu^m eo que
elegeris^{us} ee^{re} mittendū. Cu^m de impunitate ei^{us} sacenta^m p^{ro}buerit.
eu^m stat^{im} facies^{us} ad d^{omi}ni suū modis omib^{us} remeare^{us}. Aut si in hac
p^{re}uicacia forte extiterit post sacram^{en}tū sibi p^{re}st^{it}ū reddatur^{us}
mutus. **In sesio ep^os.**

xxvi. **Q**uare in litigio posita in nulla possit t^{ra}nsferri omⁿino p^{er}
sonā. donec legitime cognitionis euentu^m cui pot^{est} debeat^{ur}
iudicaria disceptione possit agnosci. p^{re}ter^{ea} ee^{re} rad^{ice}re^{us} quisq^{ue} sinat^{ur}
exigere possessiones sed in eo statu^m in q^{uo} posita in quo uidet^{ur} sic
dictū est. hodie constituta. Q^{ui}s sibi p^{re}uicacia^m possit con
pecere iuridico pulset^{ur} examine^m. p^{ro}uidens omib^{us} inde submot^{us}

acton. **L**ect antiquis scriptis, ceneat. maximo & evsebio epis.

parrochias unicuique; ecclesie deputatas nulla posse ratione
conuelli: ne p consuetudine pessima exemplum temeritatis
crescente ubiq; uniuersal consilio nasceretur tametsi decreta
ante simulatū ep̄is desinatis omnia uisim' que talit' fuerant
mutata restat. Sed q̄a temeritas p uadentiu lege tibi putat ge-
nerari. si sceleris uo p̄nata rectitudinis adiungat. Ea que
int' h̄m & corp̄m n̄m constantiu caniscant. recte sacri-
dote & director ab incommutatio pontifice decreuit. p uos
impleri cupim'. Tunc formam inecis cognitionib; que sic
sequenda p̄scripsim'. Nulla ḡ p̄sumptione statu parrochi-
arum qui p̄p̄tate & etatis firmitate durauit. pacem immu-
tari. Quia neq; negligentia pontificis; neq; qual' obiectio. que
p incuria forte generat nec ignauia faciente consens'. nec sur-
ripiente supplicatione p̄p̄as deuellere potest. semel di-
cesim constituta ex q̄ sep ad generatione atq; consignatione
plebs deuota conuenit. Inconu' autē n̄ facere decreti m-
olum noscitur ordinatū. It. Iustū ē: ut unaq; ecclesia
parrochia sibi antiqua dispositione deputata uideri. i.e.
contenta. ut hac decisionis continentia alieni iuris dyoce

Tlocondo épo.
..xxviii.

Certe dixi ut quod stephanus contra regulas ecclesie factus alibi diaconus ad altam tendere non posset ecclesia nunc intempestive remearet in qua fuerat ordinatus. Et si hoc mallet fieri & coepi mihi periculum appropinquare posset sacerdos & prescriptam sicut moyses sibi met impetere delere concedat. Atque ita propter effectum nichil deinceps attempturus quod ueniret in culpa pontificis cui adquisitus fuerat susceptione firmaret. Alioquin mox euab ecclesia submoueret si quicquam fecisset illicitum. *maximali pbro*

xxviii. Capitula duxim^{us} instruenda nos parit^{er} & metropolitano

ure pumice siue cuiq; contiguit que catholicam seruane
unitate magiope delegasse. ut obeuntes ep̄os in ead regio
ne metropolitanos alios debeant ordinare. eundq; ipsi me
tropolitanu sibi humana morte transierit non nisi conpū
cialē tēpi iusta forma uicem student ordinare. quatin que
his d' ueneranda decreuit antiquitas. nullus sibi met contē
sari usurpare contendat. q̄an' & int' ipsas aduersantū uoluntatū
pcellas. reglas uicem nullaten' custodire desistant. Sic p̄secu
onum tēpi diuisari patres nros fecisse n̄ dubiū. **SPURISIS EP̄IS PDARDANIA.**

Quia p̄ambiciones illicitas n̄pudet q̄sta eccliarū iura tēre.
ac p̄uilegia que metropolitanis & p̄uincialib; ep̄is decreuit
antiquitas temeraria p̄sūptione puade. p̄p̄e qd' eia cōmuni
onis aptice desistant. tenere dūctiōū. qd' scilicet ab ei auctori
tate diuisi. illis impune p̄p̄as usurpaciones exerceant. n̄
respicientes quia cōno iudiciationē ea de catholice sincerita
tis iniuria. q' de tradicionum p̄uicis p̄tēnarū non sine p̄p̄e
tate cōp̄nationis intericū reddituri si in hac p̄manerint
abstinationē. karitate uram diuini m̄st̄ructiōis. ut uos om̄s
in comune si i' pdardania siue p̄contiguam q̄q; p̄uincia consti
tuas. qui uos sub metropolitanis iur' ee meministis & ab in
substanti decedentes. sic uetus consuetudo de poset unanimiter
studetis antistites & iustissim. si metropolitan' humane conditi
onis iure recesserit. ap̄uincialib; ep̄is sic formatransmisit sac
t' modis om̄ib; cōuicatis. neq; sibi quēq; qd' uob antequa dis
positione concessum. paciamini iudicare. quatin in ipsas ad
uersantū uoluntatū pcellas. reglas uicem nullaten' custodi
re cessatis. sic p̄secutionū tēpi diuisari p̄tēs nros constanter fecisse
n̄ dubiū. **Et cæcopolio ioh̄i ep̄is.**

1. **N**ecessoz statuta sicut legatima iusta successorē custodire
conuenit. ita debet eia male facta corrigere. testis si qd' peti
tioni oblatione conquest. qd' habet insubditas. urbanum

religiose recordationis fulguras ciuitatis antistite pdum
sibi ppera cuadiueret abstulisse. que sic asserit frequenter
conuentione pulsauit. nec ad iudices addicendam causam
uoluit comere. Et ideo si t km causa sub omi examina-
tionis integritate discussa. sic agnosceris querela petenas cet
plationis asserione subsistere. legu memores de redibitione
iudicet. Alexander uq. clericu ea que in epore acta memi-
nit pacificare iusta cognitione compellite. ut omia que
constituentia sunt sedm iuris ordine censuatis. **SIRACUSIO EPO.**

xl.ii.

Heredes antistitis zachari redibitione sexaginta & duarum
libraru argenti quas expendit sine ulla intmissione sicut
constat compelle. quam recipiamus mittetis ecclia ornamenti
ppis indigere non possit. Quid capnosam sibi hereditate for-
te tmm idonua ad restituentiam in iustia fuerint depaui.
reputant facultatib. omib. ab eoq. te conuenit exactione
cessare. quas ecclie precompensatione noueris adplicandis.

Ichil pite credim ecclasticis utilitatib. **MAXIMO & CELESTINO** EPI-
sque sunt aluna reddant. **Et in synodo dixit.**

xl.iii.

Ite eucaristu ante capnacione que t mrito uidet impati
in nro iudicio constituto & factu de primore ecclie romane
negociu quo ueritabat agnouim. Siquide eucarist sexaginta
& triu solidos qd ei ad epacu petendu ueniens erogandos dedit
ubi sibi iusta sua & conuersionis sue ad impetrandu honore
contraria repetebat. asserim hos solidos ase supdicto fuisse
numeratos. Cautione suscepta reatit factus accepisse
se quid solidos. sed e p uoluntate & delegatione quib. ipse
uoluit numerasse. Quos cu facta sub nri pntia racione
eia agnosceret te constaret. plurib. q. & ia curialib. uola-
trans impentia constitutis. certa calculacio claruisset. consti-
tuit triginta & solidos. & t remisset duo. ad ei delegatione
sint controuersia numeratos uiginti duo & t remisse. ii

in cuius alii quos exhibuerat ad petitione epac uictu ut
animaliu pabulu cu diu peticio ipsa traheret exptn
sot. Nec impoterat ad pontificatu ut cardo eligeret
tanta claritate comissa. ut & patricia plaret. & aptos
iudici hac sua etia confessione falsari nouit & solidos
qui residui ee uidebant impensis suis ad pbundu falsu
crimen cu multo tpe seruaret erogatos. Et ideo quia om
nis erogatio que pipsu ipso facta eid constat mo
dis omib; imputanda. Ab hac erit saust' defensor roma
ne ecclesie pteacione qutatis immunit. & a nob ac nro
iudicio modis omib; absolat'. cuius satisfactio sua erit. sine in
tmissione reddenda. Que tam qdii erit apud euclia
ristu uacua & inanis erit. & omib; uirib; effectata. nec p
hoc iudicatum sedis nre aut pferre in iudicio. aut p
bata uires aliquas repetitione assumet. Et

xl. iii. **F**eliciter epm & petrum. esse elev. ve.

notante ecclesie clericos. surripi potuisse sensib; ure
sublimitatis. admiror. ut cont' diuinas humanasq; leges
ecclesiastica priuilegia respicientes. supposito nomine clericali
adiudicia publica conuolarent. quando imperialib; cons
titutis int' huiusmodi psonas quicqd' sedes apostolica censuisset.
decretu fuerit oportere seruari. Nisolu donno filio meo
magnifico regi illudentes ueluti laici. contra p'pium pcepta.
regia deposcerent sacerdote. sed etia adhibitis barbaris sub
nomine domi ure. in eid p'sulis sup'nuere. necq; seuerire.
cu iustis excausis ante conuicti. qd ecclesiasticam pecunia
redde cogerent. magna sit eis sui humanitate pontificis.
qutatis relaxata. Quia g' puidet nra ^{sublimitas} etia in apostolice sedis
contumeliam eos fuisse pgressos. officio mee salutacio
nis accepto. pcam. ut priuilegia beati apti. p. que diuinis
humanisq; legib; concessit antiquitas. nulla patiamini

subreptione conuelli thedico regi

xl. **C**erta magnificentiā urā leges principum romanorū
quas in negotiis hominū custodiendas se percipit. multo ma-
gis citā reuerentiā beati. p. apli p̄sue felicitatis augmēto uelle
seruari. iohi. ep̄o.

xlvi. **N**os ausus impii commouerunt ansellū qui archidiaconatū
fungēbat officio. Nā cū tā duro casu letalit̄ sauciato ponti-
fice p̄cētis eccliam custodire debuerit. ac nequid de ep̄ali
domo subduceret sollicitē p̄uidere. quā nichil huiusmodi
conagisset. sic cuncta dissimulans & p̄cussore dñi passus ap̄e
neq̄alib; uenerandi fons. uolentē abduci. Unde q̄leq;
reum diuelli p̄nitē non licet. & eum ipsū. q̄su inuimul-
tu p̄sentiaq; p̄misit occidi. cū & ad faciendū seruari debuisset
utū hec sua uoluntate p̄gerit. ancuq; p̄cipitat̄ impulsū.
Et p̄us ab eo quia id creditari p̄sul fuisse dicat̄ in tempe-
eccliaistica requiri substantia. Quis autē non euidēt mal-
ligat p̄p̄ hoc p̄cipue dicto crā fuisse sublatū. quatin̄ nec
complices p̄det. & ignorata facultas ecclie facilī direptionib;
subiaceret. Nā & libaliu incis ep̄i phibet. inuenit & uir-
bon' ansellus. ac suo gdu dignus qd nūq; ante ceptatū est.
p̄us in se decretū ad actis ecclie ministris compalit celebrari
q; de excessu scdm̄ amice uet̄ tacis ad sedis ap̄lice noticiam
relatio mitteret. Q̄ sic autē intolerabile malū. quis xpian'
addubitet. ut cū soleat iam communī sorte defuncto pon-
tificis t̄nsit̄ ei ante om̄ia nunciari. conpetens deputari
uisitacio. atq; ita de subrogando sacerdote c̄tari. hic un'
exacerit qui interfecto religionis antistite mox de suo
honore cogitauerit. q̄ studuerit deferre qd gestum ē.
Vbi tamē si latet exē in se quid agat. tam affectate potes-
tatis abruptū conscientia suspitione n̄ exute defuncti
locū talit̄ ambiens. Itē tamē nequis hoc unq; audeat

ur in parte qd ante istum nullus: aut ab officio qd regere
institit auctoritate summorum: donec qd in preuiu de tali
ordinari reuocemus plenius retractet. Si qua sane iuristice
clerici subulisse conuenit: modis omnibus reformare
cogit. **Le.** Conprimus qd qd qda supra in ead regione
tantu corporis sacriporcione acalice sacra corporis absti
neant. Qui pculdubio qm nescio qua supstitione docent
astringit: aut integ sacramta percipiant aut ab integris q
ceant. Qa diuisio uni eiq; misti. sine gnoi sacrilegio no
potest puenire. **Et Anastasio.**

xlvi. **O** solatus ppe defensionis auxilio: & qui suis actib; pdesse pe
tatis infirmitate non possunt. exorati dicet pontifice subue
nire. Quia pupillis curatione tua diuinitas iussit impendi
Adro marino & ianuario clericali officii q se solatus pa
rentu ppinquoz asserunt destitutos: auxiliu ex nra delegati
one pstat. ut aduersus imptitates aduersarioz suoz pce
ditue executionis admissi. gloria comita n sentiant.

CRISPINO & SABINO epis.

xlviij. **S**iluester & faustinianus ecclesie grumentine clerici lacrimo
sa nob insinuatione conquesti sunt. libertate sibi dmsui
benignitate concessam heredu ei oppssione pulsari. seq;
in clericatus officio ab incunabulis pene seruientib; &
manu missore uiuente in eod actu nichil omnino cōstituas.
diuinis mistis impendere seruicium nlicere. Cū si pe
cacione ueritas subsequat. cont patris & actoris sin fac
tum uementib; ut indignis hereditas legib; auferat.
nec eis liceat hereditate capientib; contra auctoris sui
psilire iudiciu. Et ideo frs km qm se ab archidiacono
supdictae ecclesie querunt oppssos. qui p eoz absentiam
moderatoris iudiciu pmissit eos ee secuturos. Calca
tis omnib; & que cont leges diuinas & publicas pulsatis

pulsatis. forum suū putauit auferri iūro iudicio quā ille
clericū laceſſit aduēiat. ut ecclie iura que uetusti p̄nciper
assidua sanctione firmar impetrat clericis n̄ negant

xlviij. X p̄iudicium semp debet. **Zeie ccc.**

qđ ab eoz poset dignitate p̄standum. Quia deo seruientia
by beneficiū conuenit. non negari. Siluest atq; faustian^{us}
qui se ab inenabulis clericos consistēt a theodorasē opp
m̄ puolentiam conquerunt. Qđ dicant se ingenios atq;
auctore atq; auctore p̄stare conditionis neq; absolutos
insore detrimē iterū seruicis addi ei. Ac p̄ auctoritate
regiam contē leges publicas cū clericali cinglo olim tenerē
tur astricti. p̄ archidiaconi ur̄b grumentane cē conuen
tos. Cū consuecū qui celeste milite pulsat. non nisi ei forū
debe sectare. Et ideo dilectissimi de p̄sentē saluationis afflicto
supradictos clericos si ad delegatoz iudiciū eoz aduersaria
uerire conceperit. sublimitatis cautione uallent. Ne qđ
illis aut subreptio aut inimica legib; inolentia necessitas
imponat. Quia qui iudiciū refugit. apparet eū de iusticia
diffisum. **RUFINO & FORTONATO EPIS.**

L **1)** ^{101A} up foro poplensis ecclie clerici cū sabino & pelagio laicis
p̄p̄a subgessione reserarunt. p̄sule suū graui quadā necessi
tate uexari cū eū dicerent incursione frequentē elisum
qđ ne scandalū fidelib; uidere ingerere. & eccliam ubiq;
positam hac offensione curaret. p̄cipue cū eodem ipso uo
lente huc se prexisse firmarent. ad dilectionē ur̄am scripta
dixim^{us}. ut ecclie cui rector tali casu teneret abstrict^{us}.
uiscitatione congruā redderet. Verum quia nūc id ipse
uenit huc pontifex falsaq; om̄ia de se iactata disseminat
subdiuini contemplatione iudiciū ur̄eq; consuetudine
respectu. ferū fide solertissime p̄quistā scilicet aliquando
t̄ in domo t̄ in p̄cessionē. ut in aliquocūq; loco p̄bit repente

collapsus uocemq; dedisse confusus & spumafere iactasse: quasi
eri potest exagminatione querat. Qd tam siue aliquoz pos
sit factum celsitudine firmari. siue nq; contigisse dicat.
n putandū: posse sufficere. sed certū manifestūq; documētū.
Qa de cantare non segni? agendū faciat re cū dilectio si ruf
tice. siu moris & apta magno pontifici. ut cū ut eriginta dieb.
terū cō constitū as euq; carnib; indifferent ut necessaria pla
tione compellas. *Rufino & petro epis.*

.Li. Q uisq; in negotiis suis nri nominis incessione spāt sibi reme
dia posse conferri. pnanos conuenit animositate p̄stare.

.Lii. C onsidatio eccl̄astice utilitatis. *L. aureliu*
hoc postulat eccl̄astice utilitatis seruandum testatoris
arbitrium. *iohi ep̄o uivonensi.*

.Liii. C laro felici & filie. romam quia sic oportuit p uener. Sic
hunc ipsum p̄mum se ad barbaroz basilicam cōferente
siq; bonas causas habere iactante egredi sub hac condicione
p̄cepim. ut si actus fidei & racionabilit allegaret. nichil cir
ca eum prois aspm fieri durūq; paterem. Alioquin si con
tra fide & utilitate dñica uenisse p̄bat. ipse sibi met impu
taret. atq; ordinationi congrue subiaceret. Qui sup̄ueniente
filio nro uno spec tabili hortatio. sic ad singula queq; conuict
ut os apire non posset. Et uera ēē que hinc obicerent uox
p̄pa ficeret idozq; anet custodia mancipat. *maiora ep̄o*

.liiii. Q ui & humanis legib; incuuli dāpnatione calcatis.
& reuerencia religionis abiecta. ut eccl̄ie p̄uilegia calcare
contendunt. ut ubilibet impaupum p̄silire dispendium
nec huiusmodi satis comoniti conuictiq; nequicia sopire con
sentunt. atq; illata sacris reb; ^{deuina} sarcire. merito diuini
muneris sunt participatione p̄uandi. ut hui p̄ceptione
careant qd sacrilegis ausib; habuere despectui. *l̄. Ce*
lestini p̄br. fr̄s & coepi nri sereni. qui cōtē pontificale

iudicium contra; aplice sedis mandata prorumpens. sup
dictis communionē sacramini ministrare presumpsit. cū non potu
erit ignorare sententiā ppi sacerdotis ab officio pān' ecclastico
repellat. ut nullus ecclie ministroz contra pontificalia cōsti
tuta uenire cōdat. **FORTUNATO EPO.**

Lv

Irreligiosum p̄uol' & execrabile ducim'. si quisq' t' ext'neof in
sua curatione susceptos. non omni fide & tota animisui educa
uerit scitace. Ac cū olimp' diacon' dilectionis tue felicit' atq'
olimpi suggerat auiculus. eosq; paruulos arte uice suscepit.
nutriendos. ut lacrimis eē iudicam'. qd' eos bonusculus
parentis sic asserunt. reliquit excores. alia retinendo. alia co
tra leges & iura uendendo. **ELIPPIO. i EPO.**

Lvi

Sacrosca religio que catholica continet disciplina. tamā sibi re
uerentiam iudicat. ut ad ea quilibet nisi pura conscientia
non audeat puenire. Nam quomodo adiuuam misti
consecratione. celestis sps inuocat adueniet. si sacerdos qui
eū ad eē deprecatur erimur plen' actionib. reprobet. **ELIPPIO EPO.**

Lvii

Adeposcos direxim' iussione. ut eos qui eccliam uiolasse p̄hi
bent. accessu carum iudicent eē indignos **VICTORI. COSIS**
LAPPIO FELICISSIMO SERENIO EPIS.

Lviii

Fr & coepts nri epiphani' suanob relatione suggestit. benenadi
& maurū beneuentane municipi ciuitatis. in contumelia
religionis acerbis numis & plectibili contumacia p̄stulisse. Qui
confugiente ad ecclie septa curiale suū ne illic quid' citū
aut de iniuria sua secusū. eē suet'. ausi irruptione temerarie
mentis admittere. Qd nec potestab; q. ut p̄ncipib; unq' licuit
penetrare. ut hominē in seuaris constitutū captata sacerdotis
absentia reluctantē reclamantēq; uolentē abstraheret. Qs qū
sua nob subgessione pacifecit. merito indignos eē sacra communioe
iudicauit. & si reuera tanti facinoris constat amissum nra
ecclie auctoritas in hac parte consentit. ut enim iure ad supplicadū

debet admitti. ubi admittit sacrilegium inuecauit. null
etenim in limina tantum uenerationi deputata. ut quisque sibi
licere estimat. pro sue uoluntatis arbitrio. ut et humilitate
sibi uideat infurorem. Et ideo si in multis suspectos si manifesta
reos facit conuersio ab omnibus parrochiarum uirarum ex his nre
preceptionis auctoritate prohibere. ut non solum hi qui iniuria
sorum locorum per siluisse probabunt. merita consuegerit profecti singu
litate uindictam. uerum etiam ceteri a tali presumptione ultionis amo
re reuocent. **HONORIO EPO.**

LXIII. Diuine retributionis memor. ad pontificalem conscientiam
peruenire non abigas. egenam commodis piam sollicitudine
non negare. Et illud etiam sinceritate tua uolumus non late
re. ad nos fuisse perlatum quod amplius conductor que non solum
seruum constet ecclesie sed ita rationibus. a multis episcopis implicatum
ut etiam si esset ingenuus donec rationi cuncta deduceret.
modis omnibus obnoxius haberetur. Ausu temerario multis
fuerit pagina conde testamini cui omne peculium ^{ecclesiastico} uirilegi
b; non dubitaret obstructum. Quapropter his presumptionibus. uice
mentis quasi nitas contradicat. nec fieri potest aliqua subreptio
ne permutat. Ac si eis quicquid humane forte contigerit.
quod quod uis nominat. mox ei sine dilatione substantiam
precipiat humanitas tua filius ei dumtaxat quod patrimonio
num probat. et commissum sub fidei descriptione conde.
donec episcopis uniuersis quibus hoc patrimonium gubernasse
cognoscat partes omnes reddere cogat indennes. **GL.**

GERONIMO IOHI. GERMANO & PIERO EPI

LX. **S**illic ubi hec acta sunt. presentibus utrisque consuevit. et sa
tis fecisse stephanum et supplicatione suscepta eum eum
qui male tractatus. ignouisse. semel inabolitione missa pu
nicio reiduo dolore non debet itari. Diuine scilicet imita
tione clementie que dimissa peccata in ultione redire

In pace.

Sicut nichil t. de satisfactione probabit ut de remissione
satisfacta dilectioni ure sermone monstrat. quatin' siue
nunc salte potuerit competens satisfactio putare. illuc
poti' exerat ubi animum. sanare possit afflicti. Siue
inremissibil' pstat acerbitas. ibid' nichilomin' iudicet
ubi plectibil' e. orta psumptio. **IUSTINO ARCHIDIAcono**

Lxi

Uob & fame nre diximus consulti. ut pontificis iuri loco.
uob eu ab eo aliquid subroget. qui ei nomine parte uniusa
disponat. quatinus omnia pda ad usum reuocetis studiū
nec cuiq clerico p portione sua solu aliqd ecclie putetis
deputandum. ne p incuria negligentiaq; minuat. Sed om
nem pensionis sumam ex omib; pdis. rusticis urbanisq; collec
tam ad antistes deferatis. Ex qua tam collectione habeat
ratio. qd ad causas t expensas accedentium necessitatū op'
ee pspicit. ut de medio sequestret. & quatuor portiones
t de fidelium oblatione ut de hac fiant modis omib; pensi
one. ita ut una sibi tollat antistes alia clericis p suo iudicio
& electione dispiciat. Terciam paupum sub omi conscientia
faciat erogari. fabricisū que competit ad ordinatione ponti
ficis. erogatione ura decernim'. ee pendendam. Siquid forte
ab annua remanebit expensa electo idoneo ab utraq; parte
custode condat in ecclesiis. ut si maior emer serit fabrica sit
subsidio quod diuersi epris diligenter potuerit custodiri.
Aut certe emat possessio. que utilitates respiciat communes

IUSTINO ARCHIDIAcono. & FASTO DEFENSORI

Lxii

Uolatrane ecclie actus t patrimonium qd hac tenus des
titutum. t post dāpnatione eucharisti quo fuerat depra
uante dispsum. cure uestre decreuim' delegandū. ut dili
gentia qua uos pcedit utilitatib; estimim' ee uigilantes.
pda cultus restituatis antique. Siqua sunt uendita aut
donata mancipia. possessiones etq; que ab eumathio & oppi
lione.

V

21
 epis & ceteris quod uis uere teneri iudicis qui contra consuetudinem
 synodi ab epō p̄dīa alienari aullo p̄uerunt omnino nichil
 omni reuocent. sic emptorib; ad eum reuertitur q̄ p̄supp̄it
 aliquo ecclie reb; illicita uenditione distrahere. Ita ut
 pensiones annuas ad pontifices deferant. cui privilegia sua
 integra conuenit omni ratione seruari. ut ei dispensator
 p̄cōnes consueuerint p̄ueniant. Ita ut portione quarta que
 ad osp̄anec suā pontifex ordinatione distribuat ut cuiq;
 locum meritiq; cognoscat. Partit etia ex fidelium oblaci
 one faciendum. ut quarta clericis eroget. p̄ consideratione
 sue electionis antistes. fabricam & epō porcio sciencie &
 disponenda ipsa erogatione pendat. quatin' nichil penit'
 ad decursum alicui rei. patiamini generari. Siquid u' in
 ecclie dampno ure. aut his que sunt p̄ceptionis n̄re. p̄hibi
 ta pontificem n̄rū iudicis admittere amor n̄rū aurib; re
 latione signat. ut feri debeat censam. **SIXTEVSIO & LAV**
LXIII udas qui uia uice p̄fessionis exeat. mancipium. **REPARIO EPIS.**
 uis sui que ante paucos annos se asserit compassse. nūc
 ad eccliam uenesianam. confugisse suggestit. sic petitori
 tenor ad n̄strum ostendit. eoq; dicat sibi ab infanzia xp̄ano
 nup̄ ap̄fato dno signaculi circuncisionis infirum. Quippe
 ipsa int̄ utruq; sollicitudo rerum fidelit̄ examinet ueritate
 quaten' nec religio temerata uideat. nec serui hac obiectio
 ne int̄icus competentis ipsa dñi declinare contendat.

MAURO P̄restigio epō.

LXIII **F.** p̄ritatem aia testificatioe notarior̄ p̄p̄iam. sedam.
 etiam. quartā. quintam. & sextā indictiones patrimoniu
 scē romane ecclie curdeo auctore p̄sident. qd̄ sunt de ui
 se quonā h̄is deualde didicim' tenuisse. De quo patrimo
 nio. inquit de p̄ma sedā & etia. indictionib; applicato

quondam pbro. & stephano diacono uicespontificis in urbe
roma agentib; qd exigit fide media pfoluisse.

Lxv.

Quia fr & corpi nr iohr. clero nar suesi.
ecclesiastice utilitatis studio suadente: & natē sue simpli
citate laudabili consideratione cētata ob hoc qd se inge
renda patrimonii gubnanti cura t̄ modis disciplina ecclesi
tica conseruanda minime faceret idoneis constituit pbro
ad hec explenda sibi poposcit adhiberi psonā. ut ea que
sunt necessaria competente disponente sollicitudine nihil
indecent fieri t̄ inutile pmitat. Ideoq; p̄senti uob iussi
one p̄cipim; ut seruatō p̄mio in loco memorato p̄po.
reuerentia q̄nos conuenit. inculpabiliter exhibere in
omnib; que ut ad diuini cultū obsequiū p̄tinent. ut
ecclesiastice utilitatis pagere cura suaserit. p̄b̄atq; obedien
tiam competentē in nullo dispositionib; ei concumaci
spū resulcante summo competnas uigilante nr̄e studio
que p̄ecclesiastica utilitate gerenda. monuerit ad implen
tes. ut his ita dispositis & consueta uob stipendia ministret
& quecuq; imp̄fato ecclesie patrimonio uel dereb; ad
eam p̄tinentib; repetendis sunt necessari; complent.
constantino narniensi pbro

Lxvi.

Iohr fr & corpi nr̄i oblata peticio. licet deo placita
& sacerdotalib; morib; congrua sit humilitate plenis
sima ad hec tam ueritatis ratione iussulta. nr̄e q; au
doritatis exigit p̄beri consensum. asserens. ut quia inge
nite mansuetudine simplicitatis ecclesiasticū non ualeat
patrimonii gubnare. ut diuersis casualib; de exactione
tributa ut ecclesiasticarum ^{parū} detentatōib; non possit occu
pari molestus. ad toti huiusmodi sollicitudinis curā ex
p̄ientie que uigilantia debeat adhiberi. Cui etiā fidē

sibi industriamq. testificat' ee' compta. inquare etia filioz
ecclesie dicte uota concurrere. Et ideo p'sentia tibi aucto-
ritate mandam'. ut ca' ingubnando ecclesie patrimonio
nro q' incustodiendis impandisq; clero ecclesie narmensi
omib; que ut diuinit' obediencia ut ecclesiastice utili-
tatis ratio postulat. necessaria mutabilis ratio postulat.
necessaria sollicitudine competenti modestia exhibe-
implereq; n' differas. Sed & si que res ecclesiastice quor' da
p' uasione ut p'auo alit' studio detinent' mearu' repetici-
one seu uindicatione q' u' iusticia legesq; p'mittunt in-
uigilare non desinas. recuperatus p'prie ecclesie ^{uiri} queratio
suar' equitatis. p'dicto du' t'axat ep'o tuo ca' p'uaru'
q' n're auctoritatis reuerentia cogitata impensam omib;
obedienciam competente. **Iohi molario ep'o.**

LXVI **D**ilectionis tue suggestione co'pta. p'quam reprehendenda
ualde fidentia obneceffitate ecclesie sensulane que nolant
ecclesie ee' uidet' parrochia uendendi sibi sacra mistia con-
cedi a nob' ex repabili licencia postulasti. mirati sum'. Qd' du'
p'cedentib; karitate usam frequenter dixerim' ap'icib; como-
nendam. ne aliquando incongrua & n'ris exosa morib; ut
scribere. ut possere qualibet necessitate cogente p'sumere.
non solu' de p'icis dilectione tua minime correxisse conspi-
cim' ~~uerum~~ uerum etia' adspicienda paulo ampli' dectioa
p'cedit. Quis namq; tamte' opinionis n're q' tue q'q; esti-
mationis inimicus ap'issim' tibi credidit suadendu'. ut
n'ris p'ceptionib; uendendoz mistioz tibi facultas liba
cederet'. p'p' qd' tibi p'senti auctoritate mandam'. ut
nulla hoc de qualibet reminiima sacris dudū usib; dedi-
cata. facere seu loqui p'sumas. ul'ci' sciens ut honoris ut
substantie. & p'ictm sequutu'. siq'q' tale fuerit ad p'petuū.

Sed si tanta ecclesie seculari penuria ut parochia
non possit. ea potius tunc nolant ecclesie ^{tali} constituere. ut de
positione habita nec de sacris quicquid ministris distrahatur. et
competentia ibidem diuini cultus propter uicatos cardinales
ecclesie proprios ministeria celebrent. et si quid: in eis spiritus
pro ecclesie nolant homines. ut diligenter saltem sibi solue
uant excolant. EVCARPO EPO MESSINIENSI.

LXXII

Dilectio tua ad supradictam carthaginensem pergit ^{ecclesiam}.
et hominem de clero qui nec uxorem habeat nec filios.
nec etiam aliquid canonibus inimicum. eligi cum auxilio dei
compellat. atque suadeat. et statim eum ad urbem romam cum
decreto et confirmatione relationis tue transmittat.

SAPASIO EPO ARELATENSIS.

LXXIII

Quoniam me post generale concilium culpam presumunt.
de illa adhuc epistola qua non desinendo aliquid. sed nesciens
quod sequendum esset consultando conscripsi. et illo ad
huc officio constitutus in quo etiam diffinitiones in eas
tantorum subdissententiae decuit. sine dubitatione ponam
fieri. Sed nimis apparet quam nescientes rei meritum.
uagis ac rumugentibus hominibus credant. Nesciunt enim
quid et qualia post hanc quam impingistis epistolam certami
na inueniunt. atque ignarus exercui. quod res illa christi. et non
iam quasi consulens. sed uelut fixa apud me sententia.
hæc que salubriter decernerant fieri prohibebant. ita ut
graves hoc tribulationes ac molestias sustinerent. Nec
tam recte deo contra ueritatem pernaciter contumax et de
bui. quia aliter aliquando sentiri res rerum ignorantia compul
set. antecedit nobis beata cyprianus sententia in qua apostolorum
principem ad exemplum uocans. eumque a paulo correptum fuisse
commemorans. statim ita subiicit dicens documentum fuisse

nobis concordie & patientie tribueris. ut non potuerit nostra
amen. sed que aliquando afflicti & collegis nostris uoluit subgerere
sint utraque legitima ipsa potius dicunt. Quod si fieri potest.
ut minoris officii homo. pontificibus cessasse culper. cubitissim
ciparius & iam. si etiam collegas ad correctionis suam. ut unusquisque
debeat amittere contendat. & hoc illo si repleto docent.
quo apostolorum princeps minime sicut ipse desit aut apostolorum redar
guentia secesserit. qualitas ac ueritas rei minimeque. & querenda
negotio. non certamina dissidentium. Humana enim infirmitas
que carere in tota hac mortali uita dum corruptibile corpus
hoc adgrauat animam. nullam non potest. & errare eterna
inhabitatione. ac sensu multa cogitante impedita. sola ab eod
errore diuina gratia illuminante corrigere. Ut enim paulisper
demit taceam quid ego dixi orientis. tota illiusce roci denique
affricet pontificibus sentiant. nunc in hac causa ignoracionis cecit
tate faciente conuersationis luce plurimirestiterunt. & donec
quid ueritate ueritatis luce splendente cognoscere. non se
& iam phuc causa inscientis sue tenebris uoluerit. Quos tam
omni misericors deus ecclesie sue consue consuleris. & agnosceret se
uoluit. & sequi quod uerum. incantati ut mutatis postea senten
tiis. atque habitis in unaquaque. **p**uincia conciliis quorum ad nos
ex omni affrica tullirico gesta directi sunt. fide ueritatis sic
aut paulus. apostoli qui aliquando expugnarent. potius cepissent. Hoc etiam
tota fuit illiusce. in quibus. ne unus quidem qui dilucidate ueritatem
resistit. potius inueniri. anime soli & adhuc illo tempore diuini
contemnerent tantis ad ipsam reuertentibus. penitus uoluerit & quod
malum. eo iam tempore quo ne ipsi quid ignorantes qua ista adhuc
primi manifestam mihi ueritate percusatione inuenire
potueram culpent me corripuisse qui uoluit unum illud re
non ambigo. quia a quibusque fuerit corripuisse culpat eos & pa
triam regis. & ecclesiasticam consuetudinem. & canonicas scriptas

ignorare certissimu e: in quib; omnib; uno e ore & corrigere
 iubent errantes. & nisi corperint puniunt. Adungam
 etia adhuc sup memorate beati cepiani sententie scim
 ni augustini iudiciu. qui ad uincencia uictore scribens
 cuiq; ut se cog corrigit ammonetis. ita infine pmi libri ait.
 Sed si p eis nulla cogitatione pergraueris. immo si eas fide
 lib; uerb; & lictis expugaueris. laudabilior es censor me ip
 sum. q si quelibet aliu recta ratione rephendis. & mirabilior
 eorum emator. q si unq illa sensisses. ecce cui. ecce quale senten
 tiam reprehendit. Cum ego que me corrigere agnouisse co
 fitear. malo ego me censor sedm beati augustini sententia
 q cuiq; uictor infalis. quia sic uerissime sup dictu e. cause
 meriti ab inquirenab; ueritate. nondissidenciu debeant
 considerari certaminu. Fecit hoc etia beatissim' augustin'. & sic
 hic qui magn' in rego dei uoce p uoluit. qd pdicauit ore
 docuit expro. An ignotum e. t obscuru qd uir ille euangelic'
 non uno aliquo intellectu. t in uia se ope sed morib; ppe libris
 suis gra se diuina illuminante correxit. Legant qui uolunt
 in pmo recte tacionis ei qd dicit. Aut eni. neq; eni quisq; nisi
 impudens ideo quia mea errata rephendo. me rephendere
 audebit. Sed si dicit non ea debuisse a me dici. que postea
 etiam displicerent. uerudicet. & mee facit. eorum quippe repre
 hensoz. quoz ipse igitur rephendit. neq; eni rephedere debe
 rem si dicere debuiss. Sed ut uolet quisq; accipiat hec qd
 facio me tam apticam illam sententia etia in hac re oportuit
 inueniri ubi ait. Si nos ipsos iudicarem' a dno non iudicarem'
 Enista sunt que de se beatissimu augustinum. dicitur sicut
 ipse ait. ^{de Asia} stilo. rephender. loqui non piguit. Ista sunt que ego i
 si non simili uirtute maiori tam timore compulsi imitari con
 tendi. Nemo q nos ut meod pmiu pfat' doctor ait imitat'
 errantes. sed in meli' p ficientes nec illa ipa que rephensibilia scripta

que dicitur
 rephendere

sid generalis synodus ac tota suscepam orbe sibi
sequendum te preparent. Iuram acq. iterum admonen
de. fraternitas ur̃a. ut uniuersal. ecclesie concursum non ua
gorum hominum sua scelera fugientium debeat rumores facien
dere. Iniquum enim ē. cū in tota affrica tota etia illirico.
ut de multis orientalium ep̃oz taceam sexcentum ep̃i sit
qui uno ore unoq; sp̃u catholice in hac causa sequantur
ecclesiam. trib; forte ut quatuor ex eis p̃ueniens fugientib;
qui ecclesiastici occasione scandalī penitus criminū suoz effu
gere moluntur. una religio concurbeat. & post postas aplice
sedib; post posita toti orbi multitudine ep̃oz illis aurem
galliarum p̃beant sacerdotes. quib; & sui exemplo correp
tio displiceat. & ne ipsa que comiserunt scelera puniantur. ausu
gunt. Admonem̃ autē fraternitatē ur̃am. & puos uniuersa
sam illic deo p̃piciante punitā. ut se catholice restituant
unitati. ut aplice sedis donato sibi uniuerso orbe concurre
non audeant. Quis enim ad uos in ipsis statū ordinationis in re
p̃ncipis petente uiro glorioso filio nro childerico rege fidei
meam p̃pa manuscriptam dixerim in qua me nichil cō
tū. uenerabiles synodos. ut fecesse. ut facienti consensisse
signaui. Iuratus tam sum scdm apli sententiam om̃i pos
centi me reddere rationem. Item.

Quis autē ex uob de ea que illic fieri compim̃ redditis:
rationem ut in quib; canonib; inuenit̃. ut uno eodemq;
die laic' homo. & cleric'. & acolitus & subdiaconus & dia
conus & p̃br'. & ep̃s fiat. & subito quasi in theatrali spec
taculo mutato habitu nullis faciat. qui ante unā horā
non dicā domus sue laicus sed uxori forsitan coniunctus
extiterit. qui etia illi non excessus sed sceleris dicā redditus
rationem. qđ apud uos idoli ex simulagine uel imaginib;
nr̃is patienti fieri audiuim̃. & ex ipso idolo fidei populo

Lxx

quasi unicuique pmerito. aures oculos manus ac diuersa singula
membra distribui non immerito uobis corrigentes in melius
placuit apud quos ista licet comitanti. **Fortis epō**
Querimus siquidem p potestatem illam uisum. **et.**

limatam decatenis beati. p. ut. ut. ubi uolueris debi
ta ueneratione seruent. Sed & cunicam unā in eorum par
te sepulchra beati. p. apli. possum. & p continuū tēpōtū
ibi ea fecim⁹ pmanere. & ad te parte dirigim⁹. ut siue ea p
reliquis & pbenedictione habere uolueris habeas. siue
etia sacre actionis tēpō. ut pote tanta loci ueneranda sacra
indiu uelis habeas nichilomin⁹ potestate. **et.**

Lxxi.

Eos qui nefandis ausib; **Caudepino epō.**

xpiani pti filios. ad sectandam heresim suā. uariare non
desinunt. legicima p publicos eorūdem locor iudices
• facias inquit ualueris psecutione pcelli. ut eo saltem
metu ab hui⁹ modi scelere conquiescant. ^{ab} de hereticis
ex quib; p memoratu paulinu uirū clarissimū filiū
tuū nos consulendos ēē dixisti. ut si qui eorū re uer
uolunt ad catholicā fidē. utrū baptizandi sint an
tantūmodo reconciliandi. Hec tuam uolumus
obseruantiam custodire. quā circa syrinū & singidu
no aliaq; uicinaq; loca ubi isti heretici homines mul
ti sunt nouim⁹ custodiri. ut quia in nomine solū
xpi uana etiam mersione se afferunt baptizari. Cu
uanglicū uē perceptum ipso dno dno & saluatore nro
ihu xpo tradente. nos admonet in nomine trinitatis
trina etia mersione sem baptisma unicuique tribuere
dicente dno nro discipulis suis. ite baptizate omnes
gentes in nomine patris & filii & spūs scti. Si uerū
hi de pfectis hereticis qui in locis dilectionis tue uia
nis commemorari dicunt. solū modo se in nomine dñi

baptizatos fuisse forsitan confitent sine cuiusdā dubi-
tationis ambiguo eos ad catholica fide uenientes.
scilicet trinitatis nomine baptizabis. Si autem dilectio
nientia eorum qui conuerſi uolunt manifesta confes-
sione claruerit quod in trinitatis fuerint nomine bap-
tizati. sola reconciliationis impense gratia catholice fidei
sociare maturabis. ut tali dispositione seruata nichil aliter
quod euangelica iubet auctoritas temeritatis secundum
spiritum uideat effectum. *EX REPTIO NEAPOLITANO EPISCOPO.*

LXXII. Dudu quidem in negotio quod inter uultum atque paritatem
ecclesiam uidebat audientiam. nos deputasse recolimus. quod
exceptionis nostre pagina residentes uniuersa in questione
uenientia cognouerunt. & tantum que uisa sunt uerbo diffini-
re. necia ex scripto placet sententia curauerunt que res reci-
dua coegit. ex eadem causa suscitasti litigia & nullam hactenus
rebus. distinctas obedientia commodari permittit. propter quod denuo
filii nostri gloriosi uiri patrienſis dulcissimi directis apicibus. ut
tandem aliquando diuturne querelae confusio ualeat appa-
ri. Decernendum rursus iudicium legitur postulasti. Et ideo presen-
tium decretorum tenore caritati ueſtre mandamus. ut exequen-
te constantino sedis nostre defensore. clero uel ciues ecclesie
pariensis. & e diuisis ecclesie uultum ut uicifemelens
ad uirum faciat conuenire iudicium. & cognoscas que depu-
tatis prede iudicibus inter eos statuta seruanda formetis ex-
scripto sententiam. & coram patribus proferatis ante dicto sedis
nostre defensore. modis omnibus exequente ut que statuta
fuerint effectui mancipent. *CLEO CRISTIFERUS.*

LXXIII. Cum hic filius noster uir magnificus leo pretor uenisset reculit
nobis de singulis que illic innotata sunt. & quomodo uota pro-
prie ciuitatis in elpidio. diacono concordarent. Unde
quia nos de memorati uiri testimonio dubitare non possumus.

omnino. ideo sicut dicta: hesperii diaconi ad nos
facite ppare. nec expectetis ulterius ut ammonitione ad
eum debeat destinari. Que tam hoc pnam dilectione
pnta uisione specialit ammonem. nec cui se aliquid ut dare
ut datum ee pmitat. Sed nec de ecclesiasticis pntis causis.
aliqua securitate cuiq facere audeat. siue pmitte. aut qsi
factus eps ea que dirpta sunt nrepetat. scaput eos a qb;
dirpta sunt pmanere libere patiat. Sciens qd sitale
aliquid ut fecit ut fecerit. nec anob omno pmititur
ipsa ualere pmissio. & cu iudiciu nri qd de ipso habuim
dapno pastoral consecrationis ordine pmereri pnt.

Lxxiiii. P ro uerū aliquando missis Johi PATRicio.

generalib. quas ueneram sinodis. ut intuerit quispiā
uenetiārum ut ipsi putant acq; histy e patriaca ut lega.
tos aliquando direxerit. Qd si hoc nec confictis quide
appbationib; nulla rerū poterit ratione monstrari. dicat
aliquando non in se generale eccliam non ee. Sed nec ge
neral quide parte dici posse. nisi cum fundamto aplicarū
adunata sedum a pssionis sue aridite libata mxi pimen
bris cepto numerari. Sed contrarium nos sinodis aliqd
aliquid gessisse contineunt ut aliquid suspicant. Neq;
enim posse dicendus ē. qui picipia credulitate facili
lapsu mpcipicio auge falsitatib; pstat. Si g suspicant nos
aliquid incuiq; sinodi puaricatione gessisse. idipsū pus
diligent querere debuer. Qd si & quessisse. & apud se
phibent constasse. pbare illis necesse ē qd intineunt.

I tem. Quid autē iā de eoz pncipe loquar. qui & mo
nachum si tam aliquando fuit inuadendi epatū abitu
pdidit. & ipatū nec contra more factus nec asmaticus
potuit diuere. Item.

P uidentia ut ita dicam supma induuisione ē. nconsecrat

sed exerat' eps. Si enim ipsum consecrationis nom' rationa-
bili ac iuuaci intellectu discernim'. is qui cu' uniuersali
consecrari decreuerat ecclesia consecrat' dici nulla potuit rati-
one. **Et crecopio.**

Lxxv. Hoc etia' specialit' sub impositione pene letam' pmississe re-
legit'. numq' se a quolibet diocesis sue p'bito ult' duos solidos
cathedratici nomine peticum. nec p'qua libet alia oc-
casionem in quicq' mei se dispendio ee gesturum qd magni-
tudo tua non solu' de p'dicto epo. sed de omnium epoz sici-
lie p'sonis competenci sollicitudine custodire n' desinas. nul-
lipmissus' ultra duos solidos cathedralici nominis licentia
Nec ipsa qq' p'ndia enormia fieri. sed sedm' mediocritate
unicuiq' loci epo ad consignationem ueniendi susceptu-
onis parare conuiuui' qui nec eo p'extu paup'ib; incur-
d'pna uolum'. aut qualibet ratione p'mittim'. ut histia
diligenti obseruantia custodit' tand' aliquo g'nuissim' di-
u'tm' ep'is excess' salubri p'uidencia corrigant'. **Et.**

Lxxvi. Quamuis eni' pontifice ep'atus hilarie & iohi
aquisita ce'p'ib; alienare legalib; sic p'hibitu' statutusq' i-
tam' studiu' e'. ecclesiasticas ualitates non ta' fa' cultatib;
q' sinceritate m'itis augere. **Apropositie paracie.**

Lxxvii. O' ep'sentiu' portatore' qd defensor factus non e'. nulla animi
molestia sit. q' uere satis amarissimu' habeo de isto p'po-
sico ad illud officiu' homines adduci. in quo nullo m' q'
a monachis deo p'missa ualeant adimpleri. Omni moda
eni' & illi' habet'. & illi' officii diuersitas e'. Illic eni' ges-
oratio. labor manu'. ac hic causarum condicio. conueni-
ones. actus publica litigia. & quecuq' ut ecclesiastica in-
stituta. ut supplicantiu' necessitas poscit. faciat aut' ds
ut tales sint. qui uel auob' in isto habitu nutriti
ut in monasteriis crescunt. ut puella etate & plura
iuta.

non ad laiciorum officia. sed ad sacerdotum ualeant per
moueri. *Melleo Syniacos 10.*

Lxxviii. **A**bbas autem in eodem loco utrum uolumus ordinari. quem
sibi de sua congregatione. & monachorum electio. et pos
sessionis dominus. & quod magis obseruandum. & ordo uite.

Lxxviii. **E**cce sicut magnitudinis uere desiderium postulauit.
sine mora aliqua. & sine ullo dispendio. ita. ut nec
ipsas dare officii ecclesiasticis consuetudines sine remus.
memoratum lucerne ciuitatis ordinatum sacerdotum.
Propterea nunc magnificentia uera eidem episcopo ut ecclesie
lucerne. utilitatibus. uniuersis que sunt necessaria
libenter impendat. & competenter uigilantie sue tribuat
christiana deuotione solatia. decorato latratu.

Lxxv. **N**otam. ut sub timore domini consuetam conscientie use
sinceritate. in hoc quoque negotio conseruantes omne personam
que ueritatem istius cause sentire possint. faciatis amputa
ri formidine. & uiris presentis conspectibus. tactis sacrosanctis
euangelis prebito & legitime sacramento que interrumpe
ritate. norunt professione sue confirmationis apiant. ut
paterfactis omnibus. que secundum leges & iusticiam censenda sunt
agnoscat. & conuenienter legibus. & ueritati terminum decet.
Sindve magistro militum.

Lxxxi. **C**athas quis nobis dedit lucidum sillum tempore aduersari illi illuc
presens fuisse. ualide erat. Sed quia aduersario absente
gesta que nobis recensuit facta leguntur talia leges non recipi
unt. *l.* Quam dicis iste placidus anno preterito dictum.
de uxore ipsi. quia subito inter caballos inuenta. &
dum adherent caballi collisa. illa. & aborsu fecit. & si
ita est forte si caballos alienos tulit. inde culpabilis
de muliere que casu inter caballos confecta. ubi

uoluntas illi non agnosce pñcosa fuisse hpor iudici
plegi. **CAESONIO ILLUSTRI.**

Illud te modis omnib; uolum; custodire. neq; epoz sicilie
de parrochijs ad se pñentib; nomine cathedraci ampli
q; duos solidos pñmat accipere. neq; compellere clericos
parrochiarum suarū supra uires suas eis communi appa
re. **CL. CETERO PATRICIO.**

Se siracusane urb; antistite; optaueram; impo initio glie
ure desidius obedire. nisi nos multiplex ratio illi non
paucis epib; ordinatione differre sacerdoti cogisset.
ob hoc qd; pñone qualiter sicut & uos meli; nostis. ut
superes uxor aut filii p quos ecclesiastica solet pñitari substa
cia nros annos diuti; ab ei ordinatione suspendant. & qui
ad humana cautela pñet; integro pene anno distulim;
opmantes qd; in meli; siracusanorū puenire electio potuisset.
Sed quia inuoluntatis sue pposito inreuocabilit; pñt;.
& nullus ē. ali; in ead; rept; ecclia. nisi longiorib; adhuc
epum differre spacijs paulo ampli; insanirent. si & filii
nri uiri magnifici. pñorū celsitudine didicim;. Int; hui
modi q; ambiguitates illud consulti iudicium; faciendū.
ut congrua pñdencia causam pñt; quā pñcipat; constitu
cio. habente; filios & uxorem ad epatū phibet; pmoueri
salua dispositione consilii muniem;. Qua dedere sumo
studio ab eod; siracusane urb; epō pusq; anob; contingeret
ordinari hui; modi exigunt; cautione; p quam & sua face
ret; qñtula esset pñentis tñis habita rerū descriptione
substantiā. & nichil unq; pñe aut p filios & uxore; suae p
qlibet; pñinquā & domesticam ut pñt; nea forte pñonā
de reb; usur; pareat; ecclie. & uniuersa epat; quesita tñr
ecclie; siue domino sociarent; nichil ult; id quod nri des
criptum; suis filiis t; heredib; relictus; alud eum

cauere districte fecim'. nec tñ a lā & carnebense epm. lē.
facim' ut non ampli de parrochis suis qbm̄os solid annu
of subq̄libet occasione psumat accipe. **PL** **AVTISIO** **EŒO**.

LXXVIII

Seuuangelica ammonitio nacundā ne usq; aduerbu
furente p̄silire q̄mucat. ut stracha fr̄i suo quis dixerit
reus sit genibenne ignis. quali putamus pena p̄lētendū?
qui non solum pugno impie p̄cussit inleuaci homine offien
mimstio seruiente. sed quasi non sufficeret ad eade manus
ita instigante se diabolo rap̄e adnamē. ut fuisse n̄ solum p̄cu
teret. sed et trueret oculū fr̄i. Quāuis hūicemodi excess
quorū rēc pena p̄lētendū? bene tam fr̄ n̄ tās tua fr̄e ab officio
p̄briū eum amouere. hoc tñ sollicitudinis aut sit. ut locū
& iū penitentie constituas. & in aliquo eum monastio retru
das. laica tantū in comunione concessa. In loco autē illi
alium te necesse ē ordinare. p̄brm. Nam illi cui erit uisocu
luse. n̄ possunt iuxta canones sacerdoti iura concedi. neq;
enī aliquid ei p̄dest. qd̄ oculum inuitus amisit. cū n̄c uo
lent quisq; oculum amisisse credendus. Nec sacratissimi
canones aliquē casum in amissione oculi ei qui ad sacer
dotium adipiscendum non impediret suis excepisse regulis
inuenim'. sed hoc tantū in adphibitione suffecisse uide
mus patrib; ut qui careret oculo sacerdoti officiū adipis
ei non possit. Sed n̄c illi ullaten' quasi in compensatione in
iurie sacrat' ordo concedi potit. qui ad tantā sacerdotē
propūm potuit iracundiā puocare. ut uille officium
in quo erat amitteret. & ille p̄uēctus sui p̄dā facultatē
PL **VIATOR** & **PARICARIO** **ILLUSTRI**.

LXXV.

Nunc autē uob non illa questia ē. utū tolerare malos
sed utrum debeat' scimathicus sociari. Si enī licet istum
suo sensu habundantes. int' mēna tamen posita uiscera.
quererent ueritacē. a nob repellandi n̄ erant. donec ap̄ eos

ratione. dicit. ueritas claruisset. Sed qd se ab uniuersali ecclia
diuisset. sic beatus augustinus ait. Omnis catholicus securus
cum patre. deest. etiam eccliam uniuersalem apostolicis sedibus
inobediam. non communicare cognoscit. Nec enim leuiga-
tore crimena. magis uero augeat. qd eos diu. effici
isse dixisti. ne apostolicis communicantes sedibus. in sua
comunione recipere. In hoc enim dū nulli culpandi sunt. qd communicare talibus
qui nō solum in sacerdotibus. comunione apostolicarū sedum uoluer. magis tam illi
uerum in ipsis laicis spauerunt. Sed nec illud eis pdest. execrandis
qd eos in eis licet. ignorantia rationis. ut simplicitate in-
tellectus sui amia se comunione suspendisse phibetis. Id
enim ipsum magis. ppter qd scismatici sunt. quia non eos diu-
sa senaendi uoluitum sed quēdā aput se delata sibi tam
incognita metuentes. & contra apostolicas sedes temere creden-
tes pessima diuinit optino. Quod scisma spaliū ēē beat'
enuntiat augustinus. dicens de talibus. aduersus auctoritate
illarum eccliarum que apostolicas sedes & epulas accipe merue-
runt temere credendo immanissimū scismaticis crimena. a
se ppulsare non potit. adsumā autē illos ēē eccliam qd dicit.
& cum due ecclie ēē non possint nos qd absit scismaticos uidi-
cabitis. Aut si uerjā in apostolicis sedibus ēē constat. eccliam. et
illos ab unitate diuinos cognoscere. & comunionis qstione
ēē sublatam. quā uerā nisi in unitate constat ēē. nolig
quasi nulla scismaticorum atq; ecclie diffra. sit. uelle inoffere-
ter utroq; sacrificiū sociari. **h**

De paulino autē epo timorem ut in paulis infringere. & ea
que nullum adhuc augeri posse dicat crimina. uelut iam
non necessaria. sic ecclie filii post ponite. Nichil enim nob
tale quāle suspicamini. aquoq; potit suaderi. Magis autē
hoc apostolice censura sedis agim. ut concessis sibi penitencie bene-
ficiis non fraude. sed illi qui potens ē. peccata dimitte re-

supplicando ut illic dei qui cap nrm e iudicio. & impetu
ta si ita petuerit se lo ab ei corpr ueniam consequat. Que
tam nos cu qui ob iurgatione p diaconos. hinc confesti
exire. & ad monastium in quo relegat fuerat ppare
pcepim. alioquin sciret se ferro uinctum atq; nauim
positum. ad p dictum locum penitentie reportari. qui absolute.
se abulatum ee pmissit. Bono. epo.

Lxxvi

Fili nrm theodorus nob retulit inuenisse se rufinum que
dam monachu olim sibi uita & morib; compbatu & huc
postulat illic epni consecrari. qd ad subito fieri nos pre
rogante obseruantia non acquieui. Ideo que dilectio tua
his acceptis sabbato ueniente faciat eum subdiaconu et si
ds uoluerit. & uixerim. mediana epdomada pbrm faciem?

Lxxxvii

Licet seismatis reo. Et aspiello epo.
non nulla ecclastice correctionis debuisset censura monf
trari. misericordiam tam uolum progare iudicio non oblii apli
ce uigore sedis. sed karitati que omnia supat. uniuersa sub
dentes. Suscipe g in catholicam comunione reuerente ad
ecclie septa pastore. & pctor oblie sola nob cu sume gau
dia reparari. Iohi comari.

Lxxxviii

Quamuis is qui reducte errasse se hacten aliqua suscipiendi
difficultate p ecclastici censura uigoris intelligere debuisset.
tam quia ab illo reduct. e. cui & p affectu karitatis ex ex
cellencie honore negare nichil posum. expanso karitatis
sinu suscepim reuerentem & qto reditu ei parauerit
ecclastice unitas pacis ex ipsa uenit effusione monstram.
Nam & suscipi eum. & catholice fidei communioni iussim
adunari. quia sic docte ueracit; dixisti. nichil in illo maxi
me nisi sola a se diuisione dolebat ecclia. Ead siquid
fides in se inbolis. ead forma in baptisma sacramento ead
in dominici corporis consecratione mistia. Qd si et ignorata

faciente scismatichorum ^{et} more seducti. incipituloz qui
defensione contra fidem suam iudicio insinere. & ob hoc
ipsum nos alie aliquo dehis que pduxim^{us} ut in confessione
timaculi suspicari sunt. habuisse. Nos tam scientes eos
non elumato iudicio sed errore ut dictum: ista sensisse
hoc enim magno ope qd nunc in isto correpti: culpaum^{us}
lohi corru. . et.

LXXV.
Adione te infummo sacerdoti qd positum. catholice
sefellit ueritas matris. ut non statim scismatici te cons
piceret. cu a sedib; aptier recessisses. Ad tunc poplis ad pre
dicandu posidit. non legeras supra aptoz principem xpo
deo nro eccliam te fundatam. & ita fundamtu. ut porte ad
uers^{us} ipsam inferi preualere non possunt. Qd si legeras ubi
nam p^{er} ipsum te credebas eccliam. in quo uno omnes scilicet
aplice sedis sunt. quib; parit sic illi qui clauis accepit liga
di soluendiq; potestas inuoluita est. Sed idcirco unipm qd
dictus erat & ia morib; dedit. ut scdm beati cipiani marcy
ris id ipsum exponens sententiam. una te monstret ecclia.
Quo q tu kine iam in xpo ab ista diuis^{us} errabas. ut qua saluti
tue tenebas spem. **amabili & leonrio epi.**

LXXVI.

Sidoreas & iohanna porecta nob peticione que habet in
insubditas tuicionis se eccliasice salua tam iusticia postulat
auctoritate muniri. idq; p^{er}uam fieri desideat caritatem.
in quoz se etia diocesib; habitare commemorant. h^{uius} ueritas
q uia p^{re}sencia auctoritate suscepta. tuicionem eis eccliasica
salua morib; iusticia. impendere non moratur. maxime
quia de statu suo sibi moueri iniusta querunt questione.
in quib; negotiis se eccliasice mis^{is} & solet te debet comen
dare p^{re}sidium. **et iohi. de rethorici.**

LXXVII.

Quoniam sedis caurromunicane ciuitatis epi. nos actuum suoz
ingnocentia confis. sed supbe m^{is} conuicta m^{is} elisat.

ecce iam transacto deo spatio si reuocemus quod sedis apostolice
& indignum tam largiente accepierit deo suscepimus curam
ne dignum quidem intra uiderem adducere. sed causis ac ne
gatis quibus sibi competere occupat. remisso pudoris freno
uagari se credit. mactatu ut inuicem ppe. nunc inueniat eccle
siarum experientia sua pallium quidem in reuocat omni modis
medicat. Ipsum etiam post diem semel pisse. ut nris obui
tibus presentet congrua executione compellat. quam disci
plina quicquid despectit. non solum ad sua uerum etiam ad alio
emendatione competentia censura cognoscat. *Oratio de hys.*

Lxxxii **E**xperientie tue presentibus mandamus affatibus. ut ueniente eccle
siarum episcopo. aut eundem magis. pbrum in eos facies
monasterio synodoque. pbrum quos saturum illustris me
more uob presentibus. presentauerit abate fieri. aut crescentem
diaconibus reformari. nullam potestatem decreto nullam
licentiam monachis relinquentes p arbitrio sua aut ex
pellere abbates. aut sibi nec alios ordinare. quia nulla
auctoritas remanebit abbati. simonachorum cepit potes
tati subiacere. Ut decreto fideliter & studiose inuicem. que
ut adiunxi cultu reuerentiam. ut ad utilitates monasterii
pertinent. abbas sollicitudo ad que potestas tota pertinere
conuenit. debeat adimplere. *Laurentio episcopo.*

Lxxxiii **P**recipimus deuotissimorum militum qui illic inuitate centu
cellensi consistunt. relatione ad nos directas sacra insinuant
se clementissimi principis impetrasse. que eis pbrum. diaconu
& subdiaconu fieri debere precepit. Significauer etiam et p
sonas quas se ad hec officia assere paratos habere. Videlicet ad
pbratus officium marcu quenda. ad diaconatu paulu et
pascalo. ut subdiaconu fiat. Et ideo hortamur dilectione
dilectione tua. ut personas ipsas uidas & regulas diligenter
ne aliquod contra canones dimisissent. & si eos inculpabiles esse

repperit. & uite ipsorū testimoniu laudabile uideris.
ueniente mediana epdomada pasce. si dñs uoluerit
& si uixerim unumqueq; ad officia que proximis pre
mouere non differat. Cauete autē pbr ille nunq se sine
nri l cui nominis recitatione sacramenta celebrare.

Eleuati sūt & corpus nri. lohi defensori. *Lxxxviii*

querit clericos suos sibi contra canones supbire. & id qd
nob iubentib; facta iuramento cautione pmisit. ut cora
diuis dieb; uigilie mei celebrarent ecclia. illis conuincē
atq; implere non posse. sed magis unusquisq; suis post. posi
to ecclie seruitio uacare negotiis. & ideo experientia tua
eos q; ab ee ostendit. contumaces debita obuiuatione
compesce. & modis omnib; uigiliis uacare compelle. *lxxxv*

Patrem puellę ecclie ure famulu. loretio defensori.

auu ū liberis oram. constat ee natalib; Et ideo auu magis
dilectione de conuictione nepos q; patris cui nullo modo
libum ee ^{potest} decernim attendi iudiciū. *lxxxvi*

Quicumq; de his qui ecclie militare uident. ut inhabitu
ut dictum ē monachorū monacharū ita inueniunt con
sorcis inherere. ut aliqua turpis exis qd absit possit ee
suspicio. te exequente sedino presentē epō. ut canoni
ca possio meis uindicta pcedere. *lxxxvii*

Fraternitatis tue relatione suscepta ei lacorem sedas qd
nuptias exptam non fuisse didicimus. castitate cū eu
pori non seruasse coniugio designasti. & quis multa sint
que in huiusmodi casib; obseruari canonice iubet subti
litatis auctoritas. tam quia defectu cōpīs nri non solū
merita sed corpora ipsa hominū deficiūt distractionis illi
non parim in omnib; manere censuram. & etas isti de quo
agit future incontinencie suspiciōē auferre dinoscit.
ut addiaconat^{us} possit ordinē puehi tempoz condescendere.

ut dictum est. defunctui concessisse nos noueris.

Iubem^{us} micinam ancillā ei. de qua post uxoris transitu conser-
sus^{us} esse. habere filios. neq; cū ipso manere licet. & cuiusq; mo-
nasterio^{is} ~~memoriam~~ ^{etiam} p^{re}sentura^m tua dispositione edat. ut me-
liori forte id qd p^{ro} mouet officiu. sub bono possit sane me-
rito ministrare. nec aliqua op^{er}ationis ei^{us} maculande
relinquat occasio. Ag^{osto}tello ep^{iscop}o.

LXXXVIII

Nosti enī frequentē mansuetudine corrigi. etiam delinquentes
& ut deinceps peccare non libeat. beneficis optime p^{er}.
Sic et enī gubernatores animarū necesse ē agere. ut
duplici benignitate & sanari p^{er}ueniant. & p^{er} affectum
solidari. Hi quos in rā manu regēdo suscepim^{us}. possint
remittere etiā nobis penitentib; qd sinos cessarem^{us}. sacer-
dotale te facere compellebat officium. **Et** si vero ep^{iscop}o

LXXXVIII

Iurasti nobis qd negare non potes. te iulianam cui nec
habituū nec consecrationē ueritatis deo in corruptione
ipsi^{us} iniuriā n^{on} rogās. ut sic cognosceris quia reuerentia te uellet
mox etiam nob^{is} cui ipse deduceres. discede.

.C.

Fraternitati tue iniungim^{us} ut eligas talē uirū qui fixus
religione & bonus in morib; & in resistendo aduersariis efficac
possit existerē. & dirigas ad presacū uirū. Hoc enī ante omnia
precipiens. ut nullū aliū p^{re} meū & tuū nomen nominet
int^{er} sacra mistia. **Et** ag^{osto}tello ep^{iscop}o.

.C.I.

Augusto sedis nrē notario suggerente didicim^{us}. qd ei dilec-
tio tua directis indicasset apicib; quosdam dedero tuo &
maxime parrochiarum ad te p^{er}tinentium non pauca
sacra uasa ut ministeria distaxisse. Alia que hui^{us} mo-
di p^{er}petrasse. que a religioso aliena sunt p^{ro}posito. sed karita-
tem tuam. ut hec competenti sollicitudine debeat exat^{ari}
ut ulcisci. nrē p^{re}ceptionis auctoritate cupere commone-
ri. Quadesse p^{re}sentib; mandam^{us} affatib; ut competenti

CII

CIII

31
in uacuitatis instantia quicquid de sacris uasis ut ministris a
quolibet clericorum usurpatum ut distractum fuisse comperis.
sine cuiusmore inuentione exigere non omittas. & ecclesiasticis uisib;
reformare. **VALERIANO PATICIO**

CII. **D**e causis autem ecclesiasticis sic gloriosa fuit semper uis uirtutis.
ita & nunc deo propiciante. effectus lib; ipsis apparuit. nec iniquis
hominibus; & ab omni ratione sepositis. passim xpi nri dei
corp. qd: sca ecclia diuidere concedat. & ab unitate ecclesie
matris separare. Sed repmanet ab illicitis auxilij; & eis ad
animarum pdicatione scdm p uersione sua uagari non liceat.
Sic p omnia est diuisionis sue mala. et hoc eos ausos fuisse
compimus ut frēm ur̄m ur̄ū excellentissimū dominū
patriū iohem quasi excommunicare tentauesint. & quidam
nucū factū eē n̄ ambigam. ut tantus uir ab scismaticorum
pollutione incontinentat. qd; libet occasionib; seruaret.
tam qd: temeritas fuerit. in tanta ac tam innocenti p̄s
na istud audire ipsam ^{sceleris} immanitate publicare n̄ dubium est.

CIII. **Q**uamuis g̃ uis p illoz scelus p̄ iohi **PATICIO**
utilitas acta sit. nolite tam impunitam p̄sumptione in
iquorum hominum crassari p̄mittere. Si enim hoc qd in uis
gl̄a p̄sumpser̄ non fuerit uindicta comp̄ssum. quod in
notis; uideant ambigi. ultra non debet. Exercete g̃ debi
tam in talib; auctoritate. & ne eis ampli' committendi talia
creseat sp̄s. ur̄is coercionib; repmanet. **It.**

Incessuosus autem in adultio ipsi etiam uindicta abstulit modū
quia si adultum punias. non remanet in quo uindictetur
incestus. Si incesto ingeras penā. multū crīm adultū rema
nebit. **It.** A uerte tales ab illa p̄uincia. utimini oblata
uob̄ adeo opp̄mendi p̄fidos occasione. **constantino defensori.**

CIII. **R**omanus ecclesie theanensis clericus. perimne adultū qd
amississe phibet. clericatū ordine deposito in monastio.

CV.

hic in urbe roma ad agenda penitencia contra iussione re
trusit. **¶** AR OCTAVIO DEFENSORI.

CVI

Sicut enim gl'a ura quia postea q' ecclie iura doctrinorq; inter
denti fuerint auctoritate firmata. nulla ten' ab his dis
cedendi libam pontifice uel si uelit habere. licentiam. p'mittat
Litteras caritatis tue suscepim'. **TULLIO EPO**
quib; significasti lacinu diaconu tuu ad epatu ecclie marcel
lianensis a clero & ab omib; illic conuenerunt; postulari. de
q' ia ante hoc tempus rectem' nob' amittat. & aq; da loci
habitationib; fuisse relaxum. Sed nos credentes quia ia dimis
sori ipsi actia caritate pcepit. scripsim' eu debere uenire.
Uerum quia nunc consulis utru nob' de p'na ei placeat & ate
debeat relaxari. ad nos nichil attinet. n' ut qui sacerdote
necessariu he. concordie p'sona eligunt cuncti canones obuiare
non possint. Sed et nunc. hoc dicim' ut si eu om's eligunt &
uis ei cedere gratum enob' ee agnosce. ut si possunt ante die
sem occurrere. t' a sabato ipso noctis magne p' baptismu
eu di gra ualeat ordinari. Alioqn necesse e' eos usq; ad gra
m'sis ieiunia sustinere. **¶** **MACELLO EPO.**

CVII.

Valentinu clericu cui mulier cu alio ante uelata non tam
ei nupta sed uirgo p'manens. post morte ei cu quo uelata erat
sponsa coniugali copula sociata. quia intem uelam acceperat
nullum in p'mouendo genere' obstaculu quia nichil est qui
adhuc aradem p'ant. qd eis de canonicis obuiet constitu
tis. Sed et de p'bris exauisitalie regionib; p'bellicam neces
sitate disp'sit. atq; nullis locis modo consistenab; hoc tua
facere p'spexim' caritate. ut si reuera indagine. locor qui ad
ecclesiasticos ordines p'ueant nescunt ecclie & sacramenta
celebrant. pari etia auctoritate mandantes. ut de monast'is
p'late uice monachos debitas ad sacros ordines p'mouendos
eligere. eo duxerit modum custodito. ut neq; monast'ia

ab optimis personis uacuita reddant neque ecclesie remaneant

et sine sacerdotibus destituant. **PETRO EPO.**

CXVIII **D**ilectionis tue scripta suscepimus in quibus significas latinum
diaconum ecclesie grumentane adeptum maxcellianensis ecclesie
sive consiliatum ab omnibus fuisse quod iam ante hoc tempus re-
tulisti. et iussimus ut ueniret. credentes eos de persona eius ab episcopo
suo dimissionem impetrasse. **Inde** ut nunc sicut diximus
concordit ab uniuersis electum. et nichil ei sacri canonis contra
dicunt. et ab episcopo eius dimissionem accepit. facite eum uelociter
ad urbem romam occurrere. ut si deus iusserit in sabato sancto
post horam baptismi ordinetur. Qui si ante memoratum diem non
occurrerit. cogunt usque ad quartum mensis ieiunia sustinere.

CXVIII **R**eligiones autem **PL. VALERIO PATRICIO**
exemplaria litterarum que in aquileia ad paulinum pseudo
episcopum scripsistis mirati sumus. Quomodo hoc apud te agere uo-
luisti. ut quasi in hoc excessu tuos corrigat. si uirum excellen-
tissimum donnu filium nostrum patricium iohannem. ad comuni-
onem suam promittat accedere nos a uobis hoc non sperauimus.
Magis autem ipsi prefato glorio viro scripsimus. ut gratias deo agat
quare per quamcumque occasione libat. a contagione scissina-
tieque. et omnino admonuimus. ne illis uel si uoluerint
communicet. qui ab uniuersa ecclesia et apostolicis sedibus separati sunt.
Istud autem quod et a uobis et ab illo poposcimus. et nunc iterum
postulamus. ut et istum paulinum pseudo episcopum. et illum medulanensem
episcopum ad clementissimum principem subdigna custodia dirigatur. ut
iste qui episcopus nullatenus esse potest. quia contra omnem cano-
nici consuetudinem factus. alios uel non permittat. Et ille
qui contra morem antiquum cum ordinare presumpsit. debet
canonibus uindictae subiaceat. Ita sunt que sicut diximus pauli-
nus agla uia. ut studium quod dei rectus impendat. dignos gle-
rie uos afferat fructus. Ceterum absit. ut uel ille. ut uos ut

quicunq; catholicorū iudiciū aut quolibet episcoporum ad illos
communione in accedē debet. quia nec communio dici pot.
que non uniuersat ecclesie. sed particularis seminat. Siquid
aut de causa adāpnationis triū capitulorū epi illarū par
tium indubitant quom consuetudo uet habuit. aut eligi
de suis doctos uiros. duos ut tres. aut unusquisq; p se ueni
at & ratione anob cū di grā competere accipiens. ad matris
communis scē catholice ecclesie uiscera reuertat. p̄ qd celsi
tudo uia dicit. ubi conuenire debemus. & qsi sinodū facere.
istud canones nulli p̄mittunt. Post uniuersale sinodū & post
iudiciū qd eaq uno ore p̄p̄ quatuor milia epi cā in me
tropolitanis suis. q singulares constantinopoli p̄ules. iterū
contentiones ad mediū reuocare. sed nec licuit aliqdo
licuit aliquando nec licet particularē sinodū ad iudicandū
gērale sinodum congregari. Sed quocumq; de generali sinodo
aliquib; dubitacio nascit. ad recipiendā de eo qd n̄ intelligit
rationem. aut sponte hi qui salute anime sue desunt ad
aplicis sedes p̄cipiendā ratione conueniunt. aut si forte sic
de talib; dictū. peccator conuenerit in pfundū malorū cōcep
nit. ita obstinati & contumaces existerit. ut doceri non
uerint. eos ab eis aplicis sedib; aut acchrā ad salutē q̄q; n̄
necesse. aut ne alio p̄dicio ēē possint. scdm canones p̄sulares
opp̄m potestates; PL. HAK SE PATRICIO.

Ex. rigite animum uſm ad ista reſecanda. quia ſicut de pacata
p uos ecclesia. merces uos adeo maxima pſequit. ita ſiquid ab
ſit diſſimulantib; aut negligentib; uob ſeiſma remanſerit.
peccatū incurritis. quia cū poſſitis emendare p̄p̄era. neſcio q̄
ratione diſpicitis. Nā deliquitib; & b̄i enenecis atq; hiſtris
epiſ quid dica quos idonea. excellēcia uſa & ratione & potes
tate p̄p̄mere. & dimittis eos. & dimittis eos in conceptu
ap̄licarū ſedū de ſua ruſſicitate glari. Cū ſiquid eos de iudicio.

cognitam ut siueam. & illam mulierem ob hoc qd non
paucis annis in conuersionis officium fuerit conuersa.
& diabolico subripiente spu concitata. deposito mulie
di habitui ad scelerem fuerit reuersa lasciuia. in monasteriu
fuisse deceptam. & ad nunc latente. monastio discessisse.
Cui exceptione cognita necesse habuim. equitatis conside
ratione pmoti. ppter inquirendum rerum gestaru plenituti
tatem. absolutum pdictum maxime a prefati uiri
et arissimi georgii comitis iudicio ad electionis ure quicogn
tores fuisse dicimus. cu predicta tueria destinare psona
am. hoc scilicet decernentes. ut residente nobiscu eo. cui
memorie nre georgii comes. scripserit pfatam causam.
sine ullo dilectionis obstaculo cognoscatis. & si sepe dictam
femina ppter pcedentes excessus. caritatis ure puidencia
reaneas in monastio constitutam. in his que p dei amore
a uob salubriter statuta sunt pmanentes eam in ipsum. de q
discessit. monastiu sollicitu & ara conflante pueniam.
nulla ei quolibet opra discedendi concessa licentia.

Et melleo SUBDIACON. 10.

CXIII.

Benedicto quoq. que uxore alienam facitioso indicat
a spu sustulisse. & insuam hacten presumere. de tunc
consortium. Si hoc rerum ueritas habet. iubeim expientie
tue. ut eum cu ipsa quoq. adultera districte. mactare non
differas. & caluatos ab inuice separe. & illu qde ad luciu
defensorem. in apulie puincie patrimoniui sine dilatione
migrare. Illu u siquid maritus suus sine aliquo dolo recipere
force uoluerit. tua ordinatione sub cautela recipiat nullu
ei nichil duxat de ceo simile comitencia pdictum illius.
Sinu eam recipere omnino noluerit. malui queda locum
in quo non liceat male uiuere. preuida ea dispensati
one constituere.

cxiii **D**ilecta ecclesie uirgine famula. pl. eid.

interpena massa consistens. huiusmodi querelam sua nris sen-
sibus intamavit. dicens quod postea quod eam defuncto marito
contrahebat iudicare. clarentius quidam nomine ex ancilla ut
phibere ecclesie percat. diversis blanditiis atque suasionibus per
face mulieris animos inclinando. in suo tam curasset asserere
confortio. Ex qua etiam filium percreasset. Iunc autem post coniune-
tionis sue non paruit tempus. quippe iam nato & educato filio
nullis ut phibere rationabilibus causis extantibus eamdem mulierem
decessisse. atque inteream percreasse concumaciam. ut ad declina-
dam debitam servitutem. curialis sibi nomen audiat usur-
pare. qui etiam primam in ecclesie possessione genitam ex colonis
ecclesie habuisse memorat uxorem. ex cuius peculio quemdam
agellum de hactenus detinere. sed & alia non pauca in suo
securus habuisse peculio. Quapropter experientia tua presentis
iussionis uigore. suscepto eod decentoque laurentio. cause totius
veritate agnoscens. que de memorati persona seu rebus ecclesiastica
requirit utilitas. exequatur. sicut de ancilla ecclesie genitum.
talis modo legitimo ecclesie iuri constat obnoxium repiri cu-
omnibus rebus suis in massam ecclesie reuocare festinet. et si per
mulierem quod sibi ipse affuerit in consortio sociare. nullatenus
habitus. de cetero tam reliqua de licencia. **Et carello**

cxiv.

Techi siquidem atque maximilianus. **magistro militum**
nomina tantum episcoporum habentes. & ecclesiasticam ibi unitatem
perturbare dicunt. & omnes ecclesiasticas res suis usibus applicare.
intant. ut contra unum eorum idem maximilianum usque ad nos
per tam longum iter necessitate compellente quidam infatigabili
uenientes preces offerrent. Ob qua causam per beatum sedis nre. &
preceptum notari ut ad eadem loca duximus destinandos. ut ea
que canonicis statutis a predictis pseudo episcopis comperimus. fuisse
commissa. ut digna debeat ibi ultione conpescere. ut eos ad nos

usq; peruenire. Et ideo saluantes pacem affectu gla
riam petimus: ut p̄fatis qui a nra sede directi sunt. in
omib; prebeat̄ auxilium. nec p̄cedat alicuius peccati.
sibi modi homines comp̄m̄ant. Hoc enī diuine & mun
dane leges statuer̄: ut ab ecclie unitate diuisi. ei pace
iniquissime p̄urbantes. a secularib; etiam potestab; con
p̄mant. Necq; mai⁹: unde deo sacrificiū possitis offerre.
q̄ si id ordinatis. ut hi q̄ in ista & maliorū p̄uicem debacant
comp̄enti debeant uigore comp̄eti. **PETRO EBO**

CVVI

Quia ea que de fraudib; maximilliam. flebili ad aures nras
supplicium relatione uener̄. non facile. sed in ueritate agnos
ci potunt nisi facultas ecclie q̄ in usus suos. male conuerſi
do. disp̄sit. ab ei⁹ potestate donec causa agnoscat̄ seponat̄.
Idcirco uos cū a sup̄dicte ecclie patrimonio uolum⁹ int̄im
sub mouer̄. & in iure diffinitionis ipsi⁹ cōp̄ modamine dea
neri. **PL AVILANI COMITI**

CVVII

Petrum filium n̄r in aptice sedis pbr̄m qui iam ad loca ipsa
paulo ante fuerat ad corrigenda que in questione ueniunt
duxim⁹ dirigendum. Illud in ei⁹ p̄sona maxime p̄legentes. q̄
usq; eum comp̄m⁹ in affectu debito animis inhesisse faciliore
omniū cāsarum futurū iudicantes dictum. nullum ab aptica
contagisse sede transmitti. quia & p̄ rei merito. & p̄ rarita
tis uncto publice potestatis uiuaretur. auxilij. Sic enī &
canonum & legum statuta. nos admonent ut doceant̄ hu
miles & sup̄boz sp̄s comp̄mant. Quia nonnq; mentib; despa
tis & doctrina sine potestate concipit̄ & d̄nantis uī habe
redit̄. potestas sine ratione doctrinae. **PAY L IPIO EBO**

CVIII

Precato anno tibi credim⁹ inuixisse: ea que nos nup̄ cōs
missis litteris quas in uicē consulisti. ut & in monastio sc̄i ui
lani debeas ordinare pbr̄m remotis his monachi qui ad
p̄sumenda scandala ab ecclastica se communione suspēdiunt

et in tua nos dedisse recolimus potestate. ut si meo uoluisset
ordinare p[ro]p[ri]um ancere tuu[m] peculiari[m] aculi struere.

Basilio & clarissimo defensorib[us].

cxviii. **I**ohi uiro glorio & consuli filio n[ost]ro talia scripta direxim[us]. ut
sparemus ab eo quatin[us] paulinum pseudo ep[iscopu]m & detineri
p[ro]p[ri]os homines faciat. & ad nos usq[ue] transmittat. sed ne hoc
sola militari[m] manus sine ullo eccl[esi]e adminiculo facere
uideat[ur]. experientiam tuam ad eand[em] causam diximus des
tinandam. — Iohi magistro.

cxv. **P**ecimus ut paulinum tale pseudo ep[iscopu]m. de quo uobis ita
ante hos dies scripsi. p[er] gl[ori]e ure data homines op[er]a teneri &
ad nos adduci pio ficiatis studio. Item.

Sed p[ro]p[ri]os & diacones. quos uob[is] presentium po[te]stator qu[od] ad
uos fiducialit[er] p[ro]curandis tota[m] cause uultu[m] ib[us] destinauim[us].
m[agist]ro p[ro]p[ri]o sub gestione insinuauerit teneri ut eid[em] ep[iscop]o
subici. ut ad nos dirigi possint ura excellencia iubeat p[ro]
uide. ut aut[em] hoc facili[us] possit impleri. etia[m] basilium atq[ue] laa
num sedis n[ost]re defensores deputauim[us]. qui eos una cu[m] homi
nib[us] gl[ori]e ure ad nos debeant deo propiciante perducere.

cxvi. **Q**uia post multos aut[em] defensionis dies. et heluio ep[iscop]o
ueniens sepedictus anastasi[us]. decessoris tui fili[us] & preceptis
n[ost]re formam serieq[ue] cognoscent[es]. deputatos a nob[is] in hoc p[re]cepto
iudices. ut eos quos asseruit conspiratos se reclamauit habe
suspectos. & legalia cauta p[re]tendit. que suspectu[m] p[ro]
mittunt declinari iudiciu[m] p[ro]uida nos cautela c[on]stantes.
ne rur[us] eccl[esi]a catanensis suspecto iudicio laboraret. Con
grui fore p[ro]p[ri]um ut filio n[ost]ro magifico uiro leoni p[re]
cepto decui[us] fide. decui[us] integritate nichil habem[us] ambi
guu[m] residenab[us]. cu[m] eo p[ro]p[ri]o uiris legib[us]q[ue] noticia n[ost]ra p[ro]
haberet suspectus. cognoscentis hui[us] mandarem[us] officiu[m].
Item. Illud quoq[ue] p[re]sentib[us] dilectione tua hortam[ur] affatib[us].

ut siue pauli diaconi siue alios eid ordinis ut inferioris q^o
diaconos aliosq; duntis officiis ad eamense ecclesiam pertinentes
qui in huiusmodi causa diuersa habuisse necesse studia
quia non solum nomina ista non sunt uerum frequenter
numero eorum ex ead causa in gratia ordinis similitate deposita
in locis suis sacerdotali caritate recipias. Et sicut unumque
q; ecclesiis ualitatib; ut dilectionis tue dispositionib; p
eadem ecclesia usq; ad iusticie legumq; ratione pcedenab;
fideliter obedire pspexeris ita dilectionis aie affectu conti
neas scdm fidem diligentiamq; suam unicuiq; merita p
sequendo. *Et si p idule magistro militum.*

cxvii

Bortamur: ut nichil uteri montaniani qui se contra omne
ueritatem & contra leges dum sit ancilla gentium legitimu
filium ceptat astruere sensib; ut is qualibet arte subripiat
quia montaniani illum decuius substantia agit cons
tat sine propriis libris discessisse. & germani filiosq;
eius legitima ratione succedunt supstitutes dimisit. ac ppe
ta istum montaniani nullam habet in illi defuncti suc
cessionem psonam. Nam si principalia sacra pmeruit.
hec illis legitimis successorib; preiudicare nil potuit.
Quia ipse clementissimus impator generales leges p
tulit. quib; iubet nullis qui in precib; suis deprehendit ee
mentis. ea sacra pdee. que meruit. qm cu esset natus
se contra ueritatem dicit ee legitimu qd nulla ratione
poterit legis monstrari. *Et aspiello epo.*

cxviii

Aplice auctoritatis exemplo didicim; errantium et in
errorem mutantium spūs tradendos ee satane. ut bla
phemare dediscant. Gemens etiā qui cū fletu optat.
abscondere eos qui concubare deprehendunt ecclesiam. Ita
manifesta ad calachas dicens. Vna & abscondant qui
uos combant. Si forte cor eoz deo qui potest

36
misericordie fuerit emolliti ad catholica sine suaditione redi
redire festinere. Sui huius benignitatis prudentia potentes
infirmis abuti uoluerit. propter & firmitas uir sentia ab ecclesia
abscissionis pena mulcent. Omnes post hanc iurat honoris atq;
auctoritatis dignitate priuati. ab eius corporis comunione utre
clusi. cui se sacrificantes infirmitate unitate pfecti sunt n
tenere. Sed ne tempus qd sustinere debeat. postq; ei pfectus nra
uissio innotuerit forte per quas decem dierum spatium ab ea
memoria delinquo. nestori cui istuc dogmata & scilicet auct
accipe. Isti etia reuersati cognosce me quos si unitati se catho
lice iudice decet aucturitate sup scripta. & aplice sedis auctoritate
sicut dictum est a qua firmitas mulcent sine dubitatione senten
tia. **PLIOH COGITI.**

CCVIII. **D**icenti sacras uisiones se habere pmanib; respondim; sa
re illum oportere. qd ipso demissim; princeps generalib; le
gib; constituerit. illa sacra cuicumq; supplicantis desidio.
concessa preualere. & effectum mancipari. Que cu iuris &
legum ratione concordant. Caueto que subreptione ut
falsis pib; forsan impetrant nullum supplicantib; ferre
plicantib; ferre subsidium **SVRDIALEXI COGITI.**

CCIX. **I**sta praca in uia portuensi que epiana uocat. pmoctas.
& sinistra quinq; aut sex dies non ceperunt incidi. ia postea
dimittent semen ipsum. & inutilia fena ex inde reponit

CCX. **R**euertere sicut dictum. **SARATO DIACONIO**
utriq; senes sumus. labores illos ferre non potes. Apocris
sari qui e. una hora de palatio recedere non pot. tertia et
ppr infirmitates quas p dicas. & ppr ipsam obseruandi
consuetudine implere ista n potes. **LEO II PROBI SILICIE.**

CCXII. **S**cias em p picio deo quos ei gra ptegentie trienniu a die
ordinationis nre impletum sit. & nullo in sua sedis turo
mmitanus eps incum credo supbia ia de hoc seculo decedat

quodq; sup cilio comitatus nris conspectib; curauit exhi-
bere presentiam. sed neq; licetis aut mandato aliquando
sintum rex q; rere. tamq; bene depasas conficendo adq;
quoq; correptione p'sentis temporis contemptu minime
formidauit adicere. & licet hui' mōi excessum canonica
uoluisset ultione corrigere. quia tam affectu nro caritatis
nre beniuolentiam negare non possum. ei omne siqd ut
multiplicib; & iustis causis exantib; ingratitudinis nasci
pocuit stimulu relaxam. **Pl segetio.**

cxviii.

De sedo uero taurinense ciuitatis epo. minime te dis-
simulare decuit. supercilium concēp uenas. ut impleto
cū di gra adie ordinationis nre ecce atq; iunio nullo
modo sua uoluerit conspectui nro adēē p'sentia. aut
licet aliquandout certe uerbo salam si uenerim iquirete.

cxviii.

Peto q; ut sicut solia estis. **valetiano patricio.**
uindicandi talia sumatur effectum. & uos sē die beate
resurrectionis di ac dñi nri ihu xpi. ad ipsa ubi presuptū
loca. facigare dignimini. ut uincti parit cū excellentissi-
mo uro fr̄e uro domno filio nro patricio iohē dignā huius
modi p'suppositis & legima utamur potestate. nec in hac
parte uos hominum uaniloquia retardent dicentium
quia p'secutionem ecclesia faciat. dū ut ea que comitant
rep'me ut animarū salute requirit. Errant hui' modi
rumoris fabulatores. non p'sequit nisi qui ad malū cogit
Qui uero malū t factum iam punit ut phibet ne fiat
non p'sequit iste sed diligit. Nā si ut illi putant nemo
nec rep'mend' a malo nec retrahend' ad bonū. huma-
nas ac diuinas leges necesse ē euacuari. Que & malis pœ-
nam & bonis p'mia iusticia suadente constituit. Malū
auce scisma ē. & p' exas etiam potestates hui' modi homi-
nes opprimi dehe. & canonicē scripē auctoritas & p'atnas u.

nos reglam ueritas docet. Et quidem cōsinatos eos. et
 tali pbatu augustinu quem uniuersal uenerat ecclia.
 ac em sententia conuincit. Vide uerum seminare infim
 qui ab eminentissima & manifestissima ductore aplicari
 sedum sepauerunt. Quisq; g ab aplicis diuissus: sed lib
 sedm istam beati augustin sententia in se uisna eu re. n
 dubium: & contra uniuersale eccliam altare pbat erige.
 Siquid de talib; calcedonensi synodo infer? canon habeat
 gl'ia uia confidit. ubi. post alia sic dicit. qui a comunione
 semet ipsu suspendit. ecclie & collectas facit. & altare
 constituit. & noluit uocanti epo consentire. & noluit eid
 acquiescere. neq; obedire. & pus & scto uocanti hunc omno
 depredari. nec umq; ul oratione mereri. nec recipere cum posse
 onorem. si enim p manseru carbas & salicionis ecclie p
 nea potestatem. tamq; sediciosum compari. Sed et ite bea
 augustin? de talib; dicit. Multa em cu multis. benigna qda
 asperitate plectendis agenda sunt quoz poti utilitati consulen
 du: poti quoluntati. Jam incorripiendo filio quam liber
 aspe. numq; tam amor patris amittit. sic tamen qd nolet
 ut doleat qui & mirus uidetur dolere sanandus. Ecce
 uidetis quem admodu tanta testimonio patris psequit
 cohercendotalia. sed diligit emdando. sep tales ecclia. facit
 g etiam & uos. qd sentientes in centionem xpianitatis uos
 frequen? hortamur. & dicit opam ut talia fieri ultra n liceat

Et constantino defensor. 1.

cxxi.

Romanus clericus ecclie theanensis. perimmine adulteri
 qd cum admisisse phibet clericatus ordine depositus. in
 monastio hic murbe roma. ad agendam penitencia ex
 nya uisione recusatus. Simeonius illustra. 1.

cxxxi.

Oblia sum? de rpta tibi scribe qua se emilio epi anobis rec
 tam de constantinopoli habe? consingunt. qd sublimitas

cia nouerit ee falsissimum. Nec aliqua eplam quando
me autrum capituloy indiaconatus officio agebam
ad italiam misimus sed hoc qd fecimus nec negauim nec
aliquando negamus id: resuscitatorum ad papam uiglm
quando me dampnare uolebat. & sex libros in defensione
capituloy clausos p diuersa monasteria. & exilia non
habens codice. Sed que michi scripto diuisi heretici qui sca
dala sep ecclie generare molunt secrete mittebant. Spe
issas cartas sic eplam meam indiaconatu de ista causa fa
tam aliquis se habere dicte apte mentit. **SERGIO capicellario**

cxviii. **U**bi quisquam clericus fuit inferioris fuit potioris gradus
prator existit: & contra laicam psonam suas dirigit acti
ones. iste modis omib; non alibi qua apud p uincie iudice
negotium suum dictus occurrat. Siquis autem laicus cleri
cum cuiusq; gradus dixerit ee pulsandum. adepoz ui
dicium in ead ciuitate ultionis constitutoz: pponat
eas quas se habere existimat acciones que ordinem legib;
p omnia conuenientem acq; consensu demonstrent. illa
regla manifestat que precipit auctore forum semp sequi pul
sa. Clericis uero pulsatis in ead iudicio fori ^{pote} et principalu
quoq; sanctionum designat auctoritas. **Et sergio eeo**

cxviii. **I**ocundus pbr turinatis ecclie. **caopario.**
quem ad diocesim spoletanam noscitur puenisse. nobis p
recta precatione suggestit. adecessorib; suis ecclie cum
pre. e. pbris sacra mistia solidis paucis acceptis albino cui
dam negotiatori dedisse. qui nunc in ecclia caritatis tue
in officio ee dicit clericatus. & licet nec legum ut canonu
ratio patuerit ecclastica uasa p uas utilitatib; excepto op
tuoꝝ redemptionib; usurpasi. uel quib; libet opponi se. tam
qui debebant solidi reddere fuisse papatum. & ille p uo
spu minime ea que apud se habebat uasa restituisse uoluisse.

28
ccxviii. **P**resenti auctoritate decernim^{us} ut aut omni ueritate que
sita absq; ulla dissimulatione que inbreuiablata demimis
terius supradicte ecclesie sepe dicto clerico tuo quoq; modo
data comperis recepto debito facias sine mora restituui. Sed &
dilectionem tua ta suis querimoniis q; pontificis sui frs
& epi nri paulini spoletane ciuitatis antistitis licetis frequen
admonitum magis q; non credim^{us} memorato detentacoi
studium defensionis impendis. Quapp^{er} p^{re}senti auctoritate
decernim^{us} ut aut omi ueritate quesita absq; ulla dissimulac
one que tui oblato demistis sup^{er} scripte ecclesie sepe dicto ele
rico tuo quoq; modo data comperis recepto debito facias sine
mora restituui.

MERCURIO

ccxix. **Q**uia cum recessit militatio constituta malig^{is} transmissi^o possit
nulla ratione p^{er}sonam. donec legitime cognitionis cui poti^{us}
debeat iudicaria disceptatione possit agnosci. nec petad^{re}
quisq; sinatur exigere p^{er}sonas. Sed in eodem statu re eade
posita in quo uidet^{ur} sicut dictum^{us} hodie constituta. quisq;
sibi putat quippiam posse competere. iuridico pulset exagmine

ccxx. **Q**uis iusticie potest hoc credere. **hostilio couri.**

ratione iactari. ut sponse que accepit arrisuelamine
& iam capitis iam pacto. ubi maxima causa uoz^{is} uidet^{ur} ee
pfecta raptum uocare audeat. nisi qui amoditate suam
putat p^{er} uire censeri. Nam si & nullus nec^{us} nullusq;
respectus dep^{re}catione reuocaret. uel illud debuisses attende
qd^{am} lexilla p^{re}torum p^{ri}ncipum ibi raptum dixer^{is} ee
commissum. ubi puella decui^{us} ante nuptus nich^{il} actum
fuerit uidet^{ur} adducta. Nam si coniugio p^{ri}ma parte
pfecto. aut expensaru^{um} forte innumerates. aut qd^{am} ecclesie
homini conuenire poti^{us}: credendu^{us} lasciuia & pompam nup
tiarum & simphonyas refuges. hoc ob ee non pot^{est}. aut ad nup^{ti}

crimen conueniat de conuocari. Et ideo ab hac iniqua
intentione conuenit abstinere: ne ad dñm filium meum magis
sicum regē ex hac parte relatione dirigā & ppetua sui deficiat
communione suspendam. **EX REGISKO ALEXANDRI**
PP. 11. A. 11. PETRAGORICENSI Willelmo. & durado Iolocensi.

Presentiu portatā litterarū ad nos pueniens lacrimabiliter confessus
se fricidū crimen incurrise. Qui licet tam facinorū efficiens
causa fuerit. tam minime sua uoluntate pactum inuauit.
Cum enim frēm suū inimicantem sibi paratū insidiis cepis
set. & ipsū ut secū iret percussione capuli ensis cōgessit cōgessit.
consobrinū quidā suū secū supariens sine consilio & pmedi
tatione sine uoluntate etā ipsi ut astruit interfecit. Cui
licet condignam religiosā & laudabilem munxerit peni
tentiā: tam circa curisacie uiscera exbentes pcepim. ut
cum domū redierit meditare in toti pacis unoni sui p
amneq. sit remedio paupib. tribuat. Alii q. heretica q. sit
porcione nichilomin⁹ pcat causa distribuens usum necessitatū
sue reseruet. & sic ordinatis omib. suis lib. monastium ingre
dit. & ibi p unū annum huiusmodi penitentiā maceat
scilicet ut a pentecosten. usq. ad scimichabellis festiuitate
bis iunatq. edomada ieiunet: in pane & aqua. De hinc
autē usq. ad quadagesimā trib. dieb. ieiunet similiter in pa
ne & aqua. & ut a corpore & sanguine dñi usq. ad tres annos
expletos abstineat: nisi p uelū mortis minuerit. Quadra
gesimā totā pē dñicos dies similiter ieiunet. hec oia
ita illi munxim. ut si infirmitate ei hec minime posse
ferre. puidencia ura p senserit: licentiā habeat miserendi
purplacurrit. **A. 11. SWEI REGI DAPIOR.**

11. **C**aritatiue mutando pcepimus. ut nullam comunione
habeas ul poplū tuū cū eilico farensepo. donec ante p
tam uenerabil' frī & uicarij nri amaburgensis archiepi.

de qd perennium abro admodum uocatus uenire conat
fuit. penitencia condignam penitenciam egit.

111

Fratrinitate deniq. uram **omnib. epis. daj. 1022.**
nullo in credim^{us} latere nemine archiepo^{rum} neq. patriarch^{um}
charum. epim posse deponere canonice nisi pri^{us} ^{licencia} data fuerit.
sententia sedis aplice. **REGI & epis. DALMATIAR.**

1111

Notificamus omnia capitalia que p consuet^{udine} nros uenerabiles
marmadum scilicet collat^{um} epim nrm a iohem archiepsulem
ur^m inspato aliusq. ciuitatib; sunt statuta eod in romana
sinodo feriatim t^{em}pore abact^{um} memorie predecessore
nro nicholao aplice auctoritate robata & sub anathematis
interpositione firmata. Cui nos constitutione exequentes.
ipsaq. statuta corfirmantes quedam eor^{um} his r^{ati}onib; infir
m^{us}. Siquis itaq. in palatina sede amodo nisi p^{re}sente
omnium suffraganeor^{um} suor^{um} ep^{iscop}or^{um} cu ipsi^{us} urbis cleri & pli
concordi electione. & subsequente ab eis curictis p^{re}sentali
nisi forte impossibilitas alicui^{us} g^{ra}uis egritudinis alique ab
sentauerit. canonico ritu celebri celebra^{ta} consecratione
fuerit ordinatus ipse usurpator & hordinatores ei^{us} honore po
puent. Fauctores ei^{us} ul^{ter} incentores tal^{is} ordinationis exco
municet^{ur}. & bonar^{um} sicle^{rum} sunt eccl^{esi}as. laici u^{ero} fisco red
dant^{ur}. Hoc idem seruet^{ur} de ep^{iscop}is qui in quacunq. ciuitate
aliqua p^{re}sump^{ti}one contra sacros canones ordinati fuerint
Siqui deinceps ep^{iscop}or^{um} atq. omniu^{us} confrum suor^{um} p^{re}sen
ta^{ti}o ul^{ter} lic^{iti}ali consensu archiepi sui p^{re}missione. ul^{ter} uis
su ep^{iscop}m aliquem consecrauerint. ordinat^{us} talit^{er} & ordi
natores deponant^{ur}. Sui ordinationes eccl^{esi}asticor^{um} gra
duu^{um} nisi si in ep^{iscop}is; quatuor. & in celebratione miss^e
facere. aut si alii^{us} parrochianu^{um} sine consensu illi^{us} cui^{us}
p^{ro}mouere. ul^{ter} alique ab aliquo frum suor^{um} ep^{iscop}or^{um} excom
municatu^{um} scient^{er} retinere. et communicare p^{re}sumpserit.

ipse in se damnationis sententiam protulisse iudicet. Si quis a
modo eps. pbr. diaconus. femina accepit ul. accepta retinuit
115. ppo gradu debeat. & usq. ad sacros factione in ecclesia
psallentium maneat. nec alig. portione de reb. ecclesiasticis har.
Si quis clericor. a modo barbam ul. coma nuptierit in ecclesia
utendi facultatem non habeat. & canonicis iudicet. p suo
quisq. gradu subiaceat. Si quis deinceps prior. aut cuiusq.
dignitatis ul. cuiusq. ordinis laicor. epim. conphedit. pcur
serit. ul. aliqua ui. ppa sede expulerit. nisi forte iudicatu
canonice auctores. & cooptatores tanta sceleris anathematizent.
& bonar. ecclesie apsi. uripetuo tradant. Si uim pbrim
ul. quemcuq. inferior. graduum clericu. hec ead. pcurserit.
canonice penitentie atq. compositioni subiaceant. Si con
tumax fuerit fuerit excommunicet. 16.

Sclauos nisi latinas lictas didicerint. ad sacro ordines pmo
ueri. & clericu. cuiusq. gradu sit. laicali seruicia ul. mundi
ali. fisco a modo subiugari. sub excommunicationis uincto am
ommo phiben. 17.

Nos p celo ammaru. usarum sup. malo consanguinitas qd int.
uos. precordialit. condolentes quia uoluntatem usam
atq. supplicatione. ut in quarto gradu quicq. estis pmanea
as. nullo in sequi audem. & si non ad salute tam usam
aduerti

multu a rigore iusticie necessitati us. condescendentes.

n. pceptum ponum. sed consilium dam. ita tam. ut hoc
consilium nq. sit ^{pis}ad imitationis exemplum. Non enim hac

inre bonum qd uolum. sed qd uolum. malu. in spe futi

boni pmitam. hoc nimiru ut quicq. in quarto sunt gra

du omno sepeut. & scdm indulgentiam si ex te uiuere

non possunt. aut nolunt legitimo matrimonio iungant

Quiu. in quinto sicaste uiuere possunt & uolunt. cu

penitencia maneant. Qd. si non possunt sepeut ab inuice

legitime nubant. Si uero obedire noluerint. usq; ad satisfactionem ab ecclesia & comunione alienentur.

Licet nre auctoritatis sit. a. ORRICO ab episcopo usq; abb. de canonica ut monastio posse eligere. quem scilicet aplice sedi ualens & necessarium appropinquare fore. tam aliter filium nrm uix multipharia retinere ualuum? excusatione.

Presencium portator litterarum a. GONFIDO constantie epo. litteras fraternitatis ure ad nos deferens. manum in sedie lacrimabiliter a nob petuit. dicens se filium suum sine lapsu in malum intellectu suo nocte uixta se. mortuum repperisse. & ob hoc a uob quinquennam penitentiam accepisse. Circa que inuictu pietatis & rogatu ure deuotionis viscera misericordie exhibentes. duos annos penitentiae sup negligentia defuncti filii a nob inuicte. aplice auctoritatis remisimus.

VIII **O**ccidant se latrones psecutum a. ii. eid. constantiensi epo. homicidio illi p quo penitentia eis inuicta e. penit n inter fuisse. sed p liantib; solum in casu supuenisse. Qd si ita qd qd nec in causa homicidii. nec in culpa fuerit. mia sup eos moti exilium eis aplice auctoritate remisimus. a. ii. petro alouensi epo.

VIII **F**ulconem carturcensem epm simoniaci heresimacula fallaci obiectione quorundam inuidia inuentu districte sup hoc expungione facere fecim. eumq; studiosissima inuestigatione examinatum. Que ante altare sci petri & sacrosanctum corpus ei tactis scis euuangelis immune abhui? modi criminis illata culpa euidentissime illata culpa repientes eum epali dignitati & honori restitutum.

X **Q**ualit p aplice sedis legatum. cleo & elo caripensi. hugone uirga & anulo suo reddito epali fuisse officio puat? fulco eps ur uob credimus n ee ignotum. Ideoq; qualiter nunc p sine dignitati p humilitate nram sit restituta?

uale nob iusum ē. nob omib; notificandum. Tactisnag;
sacroscilicet euangelis corā collegio nroꝝ sꝛm mag; pꝛsentat
ante corpꝰ scilicet p. se purificauit qd neq; p se neq; p aliqua
inꝑositam pꝛsona ante ordinatione suam pꝛsumse sci
entꝰ dedit uel pꝛmiserit facipiscendo episcopi. & sic aplice
auctoritate pontificali dignitati graduacofficio eu panu
lum & ungam integre restitui. A dñico eucarthe adensi.

XI. **R**etulit nob rambaldꝰ predecessoris nꝛi in hac causā legatꝰ
pꝛidoneos uiros se conpisse. i michahelꝰ sup ecclie marie
hereditaria successione aduersus auunculū suū iohem
conquestum fuisse. & huiꝰmodi. inter eos manente conꝑo
uersia. eundꝰ iohem eundam pꝛꝑo subdiacono pꝛefatā
eccliam concessisse. & hoc id utꝛumq; uidelicet michale
& pꝛꝑum. inuicē gradenti sinodo resub. pꝛbasse. Inde
fit ita ē. quia uidelicet claree prudentie iꝛꝑꝰ. canonib; &
legib; cautum ē. rei litigiose alienatione fieri nꝑoꝛ.
constat pꝛꝑum litigiosam eccliam iniuste suscepisse. q
sibi predecessorem nꝛm nicholauꝰ pante dictū suū
legatū eadꝰq; decausa accepimꝰ iudicasse. vñensis ecclie clericis.

XII.

Diligentia iꝛꝑꝰ noscat hunc theudico pꝛparricidio iudicet
morte filii sui non sponte comisso. auctoritate beatis
simoz aploꝝ & canonum penitenciam nos septennio
imposuisse. in eodꝰ pacte penitentie tempus conuineꝑantes.
ita ut a modo usq; ad scilicet martini festum. duob; ieiunet in ꝑ
domada dieb; quarta. scilicet. uidelicet & sexta. in pane & aqua
A scilicet martini festiuitate usq; ad dñi natiuitate conti
nuum agat ieiunium in pane & aqua. exceptis dñicis
& quinta feria. In quib; quadragesimali cibo uescat. Ab
octauis theophanie usq; quadragesimā duob; in ꝑdomada
ieiunet dieb; quarta & sexta feria in pane & aqua. Excep
tis festis pꝛincipilib; in quib; elemosina se redimat. In quibꝰ
quadragesimali cibꝰ.

¶ quadragesimali cibꝰ.

continuum e. agendu ieiunium in pane & aqua.
Exceptis diebus. In quibus feria tam unum et bibere.
& quadragesimali uti cibo concedim. Post annum u.
completo. in toto anno duob. dieb. in unaquaq. epdo
mada. in pane & aqua ieiunet. In quadragesima tam conti
nuu agat ut unum in pane & aqua & in unoq. anno
usq. ad explicitu penitentie temp. huiusmodi ieiunium
agendum e. & a carne se abstinere. primum annum ecclesiam
et duntaxat. Post ingressum ecclesie trib. annis eum a comu
mione sepius nisi mortis fuerit timore precutunt. Si q.
autem eps ut religiosus pbr. causa piteas aliquid sibi relaxa
re uoluerit. hoc ei ex apostolica auctoritate concedim.

Audimus hugone. a. tegerino massario ebo.
radulsi comitis filium. dodonem rosellanu epm cepisse.
& in captione quod nulla culpa pmerente retinuisse.

Qd quam sit impium & humanis ac diuinis legib. indic
tum. uidelicet manum in xpm dni mittere. & pupilla
oculi dni tangere. firmitatem tuam non credim. ignorare.

Unde apostolica auctoritate precipim. ut ipsum hugone
ab omni diuino officio submoneas. sibiq. omib. q. suis ecclesiis

Lque in reua dyocesi sunt. & ecclesiasticum mystium mendeas.
reus ad apostolica sede a losceluo dicto parisiensi archidiacono
ad latas. compim. te concepto scorum patrum anathemate.

archidiaconatu non in pecunia uersu etiam homicidio ad
quissse. & nunc tanta scelesti contagione maculatu fuisse
onenssem epatum p detestabile symoniace heresis comerti
um compassse. Unde apostolica auctoritate ab iudicium. ut
ordinationem suscipe non presumas. donec ante nos ul lega

tum nrm purificare te sup hac infama studeas. A. ii.

Notificasti te morte ten' infirmatu. Landu to morsica.
& peccatorum tuorum recordatione. & tunc ualde pauesactu

anse querisse monachū fieri. & tua uxore minus & quib;
 occidendi ea licentiam extorsisse. & sic monachicam
 ueste sine abbate supsisse. & monastium petisse. Postea
 cum san' factus esses tue uxoris reclamacionib; euulab;
 & plantib; tueq; familie diffisionib; ut pot' penitens deuict'
 domum remisse. & post multos annos quoz dā sapientia
 consilio. ad iamdudē cubile uxoris rediisse. Nūc aut sic
 tua uxore ualidet. nūm requiris consiliū. Si ita deniq;
 ut tuus nūc' narrat. non uidet' nob' rationabilē atq;
 sana mēte id factū. qm' cū omni hominū ad monachicā uitā
 tendenti. legalit' scē & iuste semp sic agendum. tu cont' lege
 mmacit' & uiolētē a tua uxore partim t'ore mortis. par
 ti tue infirmitatis dolorib; examinata. deuia secutus nul
 la ut dicit' licentia accepta. recessisti. & monastium peti
 isti. Non enī uiolentia sed ex pari uoluntate & consensu
 sicut scipatres dicunt hoc fieri debet. neq; uir in monastium
 recipiendus: nisi uxor illi' monastium semineum elegerit.
 aut p'fessa continentiam habitum cū festinatione mu
 tauerit. It. Sci' basili' eps de hac re talit' dicit. Siquis
 coniugat' uult conuerſi ad monastium. non: recipiend'.
 nisi p'us a coniuge castimonium copficiente fuerit absolut'
 Nā si illa uiuente uirō p' incontinentiā alit' nup' fuit.
 p'culdubio adultera erit. nec recipiet' apud dñm hui' modi
 uiri conuersio. quē sequit' coniugal' facti p'stitutio. Tales
 q' tunc sine culpa relicto scto sequunt' xpm. si habeant
 ex pari uoluntate castitatis consensum. Itaq; fili kmē p'pe
 de. & uide. si sic canonicē acta absolutus uxore. & tua uxor
 ita pollicita: & tu ulla adimplete bonum inceptū. & uo
 tum usm. Alit' aut non debem' uob' necessitate imponere
 separationis. A. GRAVASIO REGOR' archiepo.

.xvi. . **P**recipio iosephinu suessionensi ecclie non cōsecres epm.

42
qui archidiaconatu simoniacè non contentus obtinuisse:
epari etiam pecunia contendit. *Evbro taurinensi epō.*

vi. **O** cecus dei novit mueria. speciale penitencia munge
noliam? quia in canonicis non habet. monachis & civibus positis vab.

viii. **N** otum vobis sit quia bonizo abbas urbi monasterii nos obnoxio
ragavit importunis nos precibus compulit. ut huius sibi regi
minis sarcinam collerem? & filium suum rainerium ei loco
subrogarem? Si itaque pie & sancte voluntati consensim? &
predicto rainerio ut ei succederet iussim? *maioris veriteris epō.*

viii. **H** uic urbi causa super qua apostolicam sedem consulisti recedentes
si quo modo miscuit coniuncta sibi illicite consanguinea
retinere possit. & orationibus ieiuniis ac hereditatibus & ele
mosinarum se largitione se redimere nullam auctoritatem
reprim? qua sibi coactem? *Guillelmo de monasterio lo.*

xviii. **M** ultorum relatione compim? & propriam velle abiectionem.
ac aliam ad herere. preudente consanguinitatis occasione
Vnde apostolica auctoritate indicendo mandam? tibi
ut hanc quoniam habes uxorem nullatenus presumas di
mittere. vel aliam ducere donec concilium episcoporum religio
sum causam istam examinauerit. *A. Philippo scilicet Francorum*
I gnorant miseri quod huius sancte sedis decreta ita pia fide a
filiis matris ecclesie accipienda sunt & veneranda. ut
tamque regule canonum ab eis absque ullo scrupulo admittant.
le. Non parum vesame est. ut ait leo magnus. contra
eum aliquem mutare. qui clavigerum regni celestis hanc
tutorem & patronum & in eo magis timeat. si hic multa vir
ba timentis spiritus relaxent ne forte petri vindicta infuturum
sequetur. *A. Berengario asilienensi epō.*

xiii. **S** ite penitens venit ad nos confessusque se filiam patrum
suum corrupisse. cui quatuordecim annorum penitentiam
imponimus. ut ieiunet quod tribus quodagesimis. In quodagesima

post pentecosten duob; dieb; in septuaginta in pane &
aqui & in adurentu quib; in maiori quatuoraginta quib;
& abstinere se ab ingressu ecclesie & a comunione duob;
duob; annis. A. MAIPARDO RV. VIC. EPO.

xvii. **Q**uia uetus consuetudo: ut milibus centonicoz sicut missis
inuenit cu impat. corona querat prius securitate a p^{ri}ncib.
curie regi in pp. & a legatis romanis. a pp. in regem deum
& in ebris honore. & capta fieri oportet necessario. ut
hui securitatis firmitas ex utroq. parte ad aliumq. pcedat.

. xviii. **N**os et si iusticia a haribto multiensis archiepo
seis canonib; contineri. et in p[ro]motione retinente
ecclesia nullo modo posse fieri. Goffrido narbonne[n]si archiepo

.xr.iiii. **P**resencium lator hugoni predecessoris nri pp. nicolai
 legato. episcopi dignitatis insignia se confessus: sponte sua
 reddidisse. anulu uidelicet & uirgam. Que cu p cuncta
 a essent conscientie sue nob penitus enudare secretu
 adeptum nemo sientem episcopum infra legimos se pult
 annos: exera suam consecrationem apatre pro d dca pecunia
 Quia u romane ecclie ut ipse multaq; cu eo a stabant
 sponte se accusans paruit nuntio iussum: nob mia
 cogente ei humilitati pre condescendere. atq; p sine
 dignitati p nra reuoluere confirmatione eud
 froterium restituere: Reddidim q sibi die palmaru
 anulu & episcopi baculu. *mediolaniensis.*

xxx. | nquisitum: a quib;dam religiosis mediolanensib; qđ
 scē aplice sedī uideret sup illis sacerdotib; quos uene-
 rabat confr nŕ wido archieps ab officio suspendit. Qb;
 nimirū merito consulentes aplice auctoritate pcepim
 ut sic ei obedire studeant. quā admodum beato. p. aptoz
 pncipi quiusq; infinem scli insuccessorib; suis p̄sident.
 quale scumq; fuerit obedire studebit. GIRAADO. epō.

43
xvi. **P**resbitum que aptice sedis examini iudicandi si mias
tua direxit. quia patris eoz ph dolor ne fanda fornic
atione fidaue. pus atactis. Sub. deponi. deinde u
iusta canonum scia penitentie censum dominio mancipa
ri. misericordia tam flaci pmanere eum innocuiz. nphibe
mus gradib; nec comuni ^{one} iuben^r pruiari. ne indespatoe
omino labat sui. Semp em remmisi debem^r fragilitate talis.
qua trahim^r carny. a. cl eao & poplo Florapuzio.

xvii. **I**uxta calcedonis ^{em} amore optimi concilii cui series adnat
lit^r inferi. monachis quis religiosis ad norma sci bene
dicti intra claustra morari precepim^r. in cos. castella. cui
tates pagane phibem^r. aptoz predicatione omno cessa
re cesumus. nisi forte quis de sue anime salute sollicit^r
ut eoz habitum assumat. eos intra claustra consulete
uoluerit. a. heliseo martirio epo.

xviii. **A**nno dilectissimus co^r p^r n^r & archieps^r sce colonensis eccle
sie beatrix comitissa dilecta filia n^ra. n^ram adierunt
clementiam. postulantes & deprecantes. quatin^r eoz pr
acione & dilectione. tibi tuisq; successorib; sci. p. fide
lib; tuoq; archidiacono atq; sub archidiacono illozq;
successorib; obediencib; sce romane sedi in pcpuis festi
uitatib; ad officium scilicet misse. licentia utendi mi
tra. p benedictione sci. p. concedere dignarem^r. Vnde
iustis petitionib; eoz digne aquiescentes ac benigne
condescendentes. tibi tuoq; archidiacono & sub archidia
cono usq; successorib; nob n^risq; successorib; obedienc
ib; scoz aptoz petri. & p. auctoritate & n^ra. sup
dicta licentia & benedictione concedim^r. ac imppe
tiu habendam confirmam^r. heaibe^r. autanensis ep.
alexandro. pp.

xxviii

Mutamenti anastasi heribto. papi abbas cenobii beati bar-
 tholomei. iubet p os legati sentas ura. ut quo ordine iohm
 clericu monachum feri iusseri. scripto pdente apiam. Vn
 setote me fr ib. ad eum eacausa dirigit hoc inceptu de-
 disse. ut si eum certissime morti non intuerent affine
 habitu ab eis nullaten acciper monacale. frs u cunctes
 eumq. morti pximum non intuentes. impatis obrepant
 eumq. in pou habitu relinquentes reditu ppant. Post
 modu monastii comodo exigente. conage me absente
 fore. Audito aut frs qd ei mors prima immineret. ad
 eum iteru itumq. reuertunt. tandemq. me nichil hor
 sciente nichilq. uolente m i ueste ordinis induunt.
 Exagritudine aut p memorat fr conualescens mirat
 factu. & contristat. Atq. hoc factum se nesciente con-
 querit. ac m simili quolibet qui somno oppssum. ipse aut
 posse indui ueste ploquit. ipse q. cu fr qui hoc eu in-
 duimco uestiuit. sup hoc ei testimoniū phibet qd
 tunc uidelicet n ipsum integritatis conspexerit. sed
 dicit qd consilio astantu consentiens id effecerit. qui
 quia non meo iussu me ignorante. atq. inuito. e. cucul-
 latus. nullo ame monastico uigo uidet artand?

xxx.

Prefatum clericu a. heribto mo utiensi. eio.
 religio tua diligent inquirat. eumq. mudi relinquere.
 deoq. seruire debita exhortatione pmoneas. ita tam ut
 si uerum ee qd illicitis abbas continet agnoueris nulla
 sibi monachicu portandi habitu uolentia inferat. sed
 ppe tantu m uoluntati relinquat. Aquichario epo

xxx1.

Fri huic que ppetu homicidii reatu. ad iudicium cano-
 nice penitentie suscipiendu ad aplicam sede misisti.
 noueris nos hui ordinis penitentie misericie respectum

iunxisse.
 Q

Nam quia pbr' pbrim occidit eum quadrupliciter. xx. uide
 licet. & octo annis eum penitere oportet. quatuordecim
 nos sibi misedit innoxim'. irrecurabiliter eicientes eu apbratu
 & omni administratione altaris. Quos qd quatuordecim
 annos hoc ordine obseruabit. Trib; poub; annis pcc' eccliam
 nisi ad extrema mortis uenerit absq; comunione & mense
 participatione & pace sit. Sed a cena dñi ecclie solum conciliet.
 usq; ad octauum pentecostes. hac p'sentia quadragesima
 cotidie ieiunet. in pane & aqua. deinde tñ; dieb; ep'domade
 usq; in pasca. Ab octauis pentecostes usq; ad festu sc'i michael
 duob; dieb; deinde tres. Post tres annos reddita sibi comunio
 ne. ecclie & mense in' idiotas sit. usq; ad p'pletos. vii. annos.
 tot' in totu temp' penitentie seruans. & quia conuenit
 eum et sub regimine abbatis mandam' ab i. u. mittas in aliq
 monastio. ut ibi condigne penitens saluet. & si abi uel ab
 lata uidet remittere. si hunc condigne obseruasse peniten
 tiam uiditis. post tres annos liceat. **GIRVASSIO REGIS & RIGROSENENSIS**

Monem' firmitatem tuam ut regē & pñcipes francoz alloq
 ris. quatin' eoz potentia ab inuasionē sc'e carnotensis ep's
 diet' sepe't. qd si fortasse ad hoc exequendum min' paruerit.
 non solu ep'atus tui uerū etiā suffraganeoz tuoz epoz cle
 ricis cūcūmq; ordinis omne diuinū officium p' h'ap'is
 mum. & consignationē pueroz indicere nō differas.
 A. DOMINICO GRADENSI PATRIACHE.

Erubescant impii & apte nos intelligant iudicio sc'issos
 eos qui in trib; sacris gradib; pbratu scilicet diaconatu et
 subdiaconatu positi in uile reulas non abiecerunt. & caste
 uixerint excludere eos ab eoz graduū dignitate. Dema
 nifestis quid loquim'. Secretoz quid cognitor & iudex
 os. It. Nos omīno cassamus scrip' cū q' dudu

suggestione quorūda circūmacti concessimus. amuriamense
plebem episcopum fieri debere estimantes utrum qd nobis
commendabat loci congrua & necessaria oportunitate
& totū punire suffragatione digne & competere sit ipso
se. Que ut ipsi uidim⁹ & relatu tuo cognouim⁹. longe
aliter se hnt. . . abbas vltio cysentupio archi epō.

xxxiii.

Letter suis significauit robertus dux. qd monasterium
incalabrum construxerat. ob facinorū suorū remissione
percipiente sibi antecessore nro pie memorie nicholao.
Nos q remittim⁹ tibi considerandū ē petitioni libere
assensu pbenessica tam. ut cum diligencia inuestigare
studias. utrum illi ecclesie ul epō in cui⁹ diocesi situm.
monastium uolentia aut dāpnū qd ab sit inferat.
Indignum enī ē uidet⁹. & auctoritatē scōz canonū sanc
tionē cōplac. ut noue ecclesie id iuris concedat qd ana
que inuiste subēbat. Sic enī uolum⁹ monastium aptica
auctoritate firmari. ut nequaqu uelim⁹ p eo episcopum in
aliquo minorari ul labefactari. ~~Sic fecit ad opus nro~~

xxxv.

Quicūq; suarū rerū deo ei⁹; sacerdotib; decimas que sibi
plurimasimas exhibitione iure conpetunt annuatim
noluerit redde xpian⁹ conuincit⁹ non ēē. clero & poplo

xxxvi.

Henricus archiepiscopus uis multas offensionib; aptice sedi ^{Ravenpanti.}
notat⁹. illud addere ad concepcū eidem non dubitauit.
qd nemo impatorū uel ducū nullaq; secularis uel alieni
dignitatis psona presūpsisse pbat. uidelicet cardinale
scē romane ecclesie alieni capcioni dedisse. Nouerit
q prudentia ura ipsum ab omni sacerdotali & ponti
ficali officio a nob⁹ re puatū. & ab omni clero nobēū
romane ecclesie cū fauorib; suis excommunicatū
iudicio. . . scilicet clero mediolapensi.

xxxvii.

45
aſſione & albetim monaſtorū uirōz ſcī celsi ſeq; uicentū
mulieres & abſtinent ex canonicis prius abates dictos.
q̄ monachos ab omni adminiſtratione & regimine ipſorū
monaſtorū depouim⁹ & aplice auctoritate abbatū
nomine priuauim⁹ ut in illis abacis ulci⁹ non ſint
abbates. encolito wasapio epo.

xxxviii

Non parū miram quod ſecularib; legib; diaconem tuū
per uimine malefici uelis impetere. Vnde aplice au
toritate precipim⁹ ut poſt poſtas paribilib; legib; que
ſeruis poti⁹ q̄ eccleſiaſticis debent ordinib; canonicā ab eo
purificationē recipias. Landulfo ep̄ciſci beneuentano.

xxxviii.

Licet ex deuotionis ſtudio non dubitam⁹ p̄cedere qd
nobilitas tua uidet ad xpianitatis cultū diſponit ad
ducere. tam quia id inordinato uultu ſtudio agere.
neceſſarium duximus admonendo tibi lītas n̄ras di
rigere. Dñs enī n̄r ih̄s xpc nullū legē ad ſui ſeruitu
um uolentē coegit: ſed humili exhortatione re
ſtituta. unicuiq; p̄pi arbitriū libtate quoſcūq;
ad uitā p̄deſtinauit aetnā non iudicando ſed
p̄p̄um ſanguinē ſundendo. ab errore reuocaſſe.
l̄c. Beatus gregorius ne eadē gens ad fidē uolentia
ēbat in quada ſua epla mēdicat. Torcatonio iudici.

xxxx

Crimen iſtud qd conſanguineſ tue mēcio gradu
conuinctus es. q̄ ſic diuinis & humanis legib; detes
tabile. te ipſū oportet conſidare. cū ſoboles ex tali
conuugio non poceſt ſubcreſcere. & ſi fili⁹ inde fuerit
nec herede legitimū recipi. nec in ep̄ale cathedra
ul iudicis dignitatē. debeat om̄ino p̄moueri. ap̄e penitenti. x l̄i.

Confeſſus eſte p̄ ebrietate ecclia cōiuguiſ domib; cepiſſe.
Vnde p̄penitentiā licet non iuxta modū culpe.

sed modamine benignie pietatis inuicem? Cum enim
ebrietate pretendis non argumtu excusationis sed
exaggeratio e. sume accusationis. Indicim itaq; tibi
penitentia .v. annor hoc m. Ab hoc die usq; ad festi
uitate sci martin. .vi. sex. ieiunia in pane & aqua.
Ab inde usq; in natale tres dies in epdom. Ab epipha
nia usq; in quadragesimam ieiunia die una. Tota .xl.
dies tres. A pentecosten usq; ad scm martinu die .i.
& sic comple quinquenniu. In anno eccliam tie in
grediari. neq; communices nisi p necessitate mortis.

xlvi.

Consuluit Gerasio reusi archepo
paruitate nram dilectio ura sup latore pntium
qui in clericalib; officiis educatus. subdiaconi gdu
suscepe. diabolo obcecante neglexit. & ad diaconu .i.
pbrn honore cursu pppo non ambiciose sed negligenter
conscendit. In quo pceptum canonicu nos inuenisse
non meminim. consilii aute ex propterea aucto
ritatis aptice dam. sicut olim sup eod negotio rumaldo
constantensi epo consilium. Ab utriq; itaq; id
sacerdotal & leuite quos inordinate suscepit offi
cio suspendat donec congruo tpe inter sit eis quia
subdiaconi benedicent honorem. & cu eis subdiacono
nat accipiat benedictione prius tam discutiend
si ei iura digno officio habeat. & sic si iure canonici
obinuerint in piori ordinatione diacon & pbr te
neat. Legim eni in actib; aploz ad sci petri predica
one corneliu puita merito ante baptismu recepisse
sci sps donu. Diuine g benignitatis clemia. que
cornelio dignata. ante baptismu concede. qd purifi
catis fonte baptismatis spalic solet infunde neglecti ordinis

minime gramphibebit. ita ut ceteros q̄s subire reseruet.

lit̄a ei & scientia honori concordet. Rodvfo & theo

xlvi. **S**up quib; nos uoluistis consulere. baldo p̄bris
p̄ uicis deuotionis iure necessariū duxim⁹ scribere peni
tentia confitendū; uob causa religionis intingere.
q̄d q̄d uos igne diuini amoris. feruere non dubitamus
nisi epi in quorū parrochis esset phibuerint. licentiam da
m⁹. Debarbau⁹ radenda nisi uoto aliquo constingimur
cum ceteris n̄ri ordinis idē seruare. Demissa in claustris
ur̄is in locis uidelicet nonsecratis celebranda qui altare
monasterium nisi necessitate tanepi ut ecclie combuste cano
num sequentes documta. cuiq; non concedim⁹. in ipsiū
claustris oratoria construere consulum⁹. hys opus car. notepi.

lvi. **O**rdinationes & dedicationes & quicquid sub p̄tenti epalis
officiū fecisti. cassamus. & aplice auctoritate omnino
irrita te decernim⁹. Eos uero quorū nefando collegio &
& p̄uassione substantie canonicoꝝ ecclie p̄dictae &
direptione date sunt uel qui ecclesiastica officia de
manu tua post interdictū n̄ri m̄ recepunt. pari ana
themate plectim⁹. donec om̄ia remittendo resipiscant

lv. **N**os de infamia cleao aecio lapiensi.
fr̄is n̄ri lanfranci. non min⁹ ac si n̄ra eet condolum⁹
quē de obiecti criminis suspicionē studiosissime
inquirentes. nulla susp̄sione. cum tantū tāq; ex
crabile commisse flagitū. inuestigare ualim⁹.
Idēq; certum & diffinitū hui⁹ modi incertitudini
anob non oportuit deliberari iudicium. Vbi enī culpa
non ē in p̄fessione. mutale & inconsequens ē p̄iudicare.
Nos tam auctoritate ^{gregori} sc̄i georgii & sc̄oꝝ predecessoꝝ
n̄roꝝ. de hui⁹ modi suspicionē sequentes. a quoꝝ auctoritate.

recedere non audent eundem presentiam nostram simpli-
sacramento ut moris & auctoritatis: ab huius crimine
obiectione se defensurum remissim? A. Lapidulo.

xlvi **P**ossim? in pueris & aualdo clericis.
aut aliquo crimine lapsis misericordie manum porri-
gere sed non debemus ad fuisse predicationis exemplum licen-
tiam dare. & aualdo epō.

xlvi **I**udiciū quo tanq̃ homicidii reus damnatus: abasiste
quia a sacris canonibus: alienum aplice auctoritatis

xlvi **L**modationi non: approbatum. & aualdo a gleasi electo.
licet antiquis temporibus pallia absentibus metropolita-
nis aliquando concessa fuerint. quia priuationes eorum
p̃se romane ecclesie responsales diligenti discussione
uentilabantur. tam antecessores nri postq̃ hec aucto-
ritas friguit. ad cautelam maxime simonice he-
reticos. q̃ inq̃b; da nunc regionibus pualere cognoscim?
ipsa solum presentibus dari. salubri consilio statuerit.

xlvi **S**uper causa gislandi. & aualdo cumano epō.
p̃bri tui de morte epi sui p̃decessoris tui infamata in
medium consilium? Itaq; ex omniū circumstantiū fr̃m
unanimiti assensu tue dilectioni rescribim? p̃sentū
gislandi p̃bri ante te p̃sentandū. Vbi si certa accu-
satores defuerint. tunc dictante iusticia sine contropo-
uersia p̃bri quicūq; ob hoc iniuste amiserit. ac sacerdo-
tū accipiat. & integra beneficia. Purgatione tam an-
tea duob; sibi sacerdotibus iunctis ubi accusator cessauit.
tūc hęc ex se p̃bri tuo cōmittam? arbitrio. Vul-
gare deniq; anulla canonica sanctione fulta legem
feruenti scilicet siue frigide aque. igniq; ferri con-
tactu. aut cui libet popularis inuentionis q̃ a fabrica

47
hec sunt omnino facta inuidia nec ipsam exhibere. nec
aliquo modo te uolum' postulare imo aptica auctorita
te phibem' firmissime. *clericis nepotizatus*

L. **O** e parentale gradib; famose et q'stionis apud alios scrupu
lu nup' int' uos emer' fisse cognouim'. sup' qua non nullos
p'ncipios in'p'etres ac d'putatores conera ueritatis r'glam
sana doctrina *doctrina* doctnatizare dolem'. Sedentes
eni in cathedra pestilentie dictant iura que nesciunt. &
docent ea que nullaten' didicer'. Ita eni ut fere genera
ones a duob; fr'ib; alternit' p' deinceps enumerant. ut eoz
in uice filios. iiii. nepotes. vi. p' nepotes octaua genera
one phibeant. Hoc itaq; modo unum quicq; generationis
gradu. qui un' p'culdubio dicendus. diuidunt. Atq; impi
te numerando p' geniem desecare contendunt. Qui nimiru
nequaquam in hui' fetoris ructus pestilentie erumpent. si sacre
pabulu scripte uiuacis ingenui faucib; ruminarent. Na
qd' duoz fr'im siue nepotu uel deinceps utrinq; descendentiu
generationes n' diu'se dici. sed ead' ac sub uno nomine de
beant uniformit' appellari. testat' lib' genesios cu' dicit.
Vixit ioseph. c. & x. annis & uidit effraim filios usq; ad
cia' generatione. Filii qq; machi' filii manasse nati sunt
ingenuib; ioseph. Porro aut' si sic cognationu gradus suppu
tari debent. ut ur'i disputatores autumant. du' ioseph ex
utroq; filio effraim scilicet & manasse nepotes haberet.
nequaquam scripta diceret. quia uidit filios effraim usq; ad
terciam. sed usq; ad. vi. generationem. . . *It.*

Beatiss' qq; gregorius du' sup' angloz coniugiu sciberet.
hec fere uerba dep'misit. Queda lex romana in re publi
ca p'cipit. ut duoz fr'im uel soroz fili' & filia. in coniu
gio copulent'. sed omnino cognoscit' p' hoc coniugio sobole
n' posse subcrefcere. Vnde necesse. ut ia in q'ra ul'. *G.*

in uice generatione copulente. In quibus nimirum uerbis
lucet claripater. quia doctor insignis duorum scilicet in soboles phi
losophice in matrimonio iungi. in quarta uero generatione. pmitte
re philosophos copulari nequaquam ut cultores puri doctrinae
quintae generationis. in duorum ualeat filius inueniri.

L. i. **D**up omnino annorum colossesi
a romanis caute institutum est. pontificibus propter diuersarum
rerum prudentiam pallii totius uidelicet sacerdotum summam nulli
in sinu absentia personae. **Ramaldo euasiano episcopo.**

L. ii. **S**iaconum de quo religio tua mandauit. si post decessum nostrorum
decreta fornicationis se crimine maculauerit. nisi post lon
gam et condignam penitentiam ministrare preceperit. naudemus.

L. iii. **I**ustum est ut iudicium dei in duci
romani pontificis. debeat annullari. ut a quoque mortali immu
tari. quodque sanctae apostolice sedis sententia firma debeat ab omnibus
et inmutabiliter obseruari. **Ramaldo constanciensi.**

L. iiii. **S**ollicitudo dilectionis tuae studuit consulere. utrum portator
istarum litterarum diaconatus et presbiteratus officium idoneus sit
pagare necne. Cum ad id proprio cursu uidelicet sine subdia
conatus ordine negligentia potius quam supbia cognoscat ascendisse.
Vnde nos consulendo caritati tuae mandamus. ut ab officio eius
prohibeas donec primo. in episcopum reuocatus subdiaconatus munus
tuum sibi recte imponas. et sic deinceps ad maiora officia eum
redire concedas. **eiusdem.**

L. v. **I**ntelleximus in litteris tuis quod earulorum sacerdos uidelicet et ab
bas ira accerrime stimulatus seruente uno fustis ictu. in dor
so percussus. et sic percussus ut periret tam admittit sextam
mensibus transactis obiit. Vnde hunc quasi homicidam cul
pa notatum. et sanguis horrens inuenisse patrum. et dignitatis
perdidit perculsis naufragium. Inquire saluo tui ordinis
privilegio. quodam in repetina seueritas. et statuisse uidetur.